

1 utorak, 07.12.2004.

2 [Otvorena sednica]

3 [Optuženi je ušao u sudnicu]

4 ... Početak u 14.21h

5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

6 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

7 Izvolite sjesti.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim tajnicu da najavi predmet.

9 GĐA SEKRE TAR: [simultani prevod] Predmet IT-00-39-T, *Tužilac protiv*
10 *Momčila Krajišnika.*

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala tajnici.

12 Dobar dan svima u sudnici i onim ljudima koji nam pomažu, a koji su
13 izvan sudnice.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, mogu li spomenuti da imamo
15 novog člana tima s nama? Gospođa Dixon neće dugo ostati; međutim, gospođa Kelly
16 Pitcher se sada priključila timu Obrane.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro došli, gospođu Pitcher, ovdje u
18 sudnicu.

19 Gospodine Stewart, jeste li spremni da počnete sa unakrsnim ispitivanjem
20 svjedoka gospodina Mandića?

21 G. STEWART: [simultani prevod] Da, kad stigne.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Molim poslužiteljicu da uvede
23 gospodina Mandića u sudnicu.

24 [Svedok je ušao u sudnicu]

25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobar dan, gospodine Mandiću.

26 SVEDOK: Dobar dan, časni Sude.

27 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Drago mi je da smo ponovo ovdje, što ste
28 se vratili. Za sada ste sami, primjećujem. Gospodin Tomić neće sada biti s Vama?

29 SVEDOK: On će doći u toku, ovaj, preksutra. Ostao je u Sarajevu, ima
30

1 posla u sudu.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači, on će doći 9. decembra. Dobro.
3 Ako budete imali bilo kakvih pitanja o tome da li treba da odgovorite na neko
4 pitanje ili ne, da li bi odgovor mogao biti inkriminirajući za Vas, možete se
5 obratiti Sudu u vezi s time.

6 Gospodine Stewart, prije nego što Vam prepustim riječ da unakrsno
7 ispitajte gospodina Mandića, htio bih prvo podsjetiti gospodina Mandića da ga još
8 uvijek obavezuje ona svečana izjava koju je dao na početku svog iskaza - dakle,
9 koju ste dali na početku svog glavnog iskaza - da ćete govoriti istinu, cijelu
10 istinu i ništa osim istine. Dakle, to vrijedi i za vrijeme unakrsnog
11 ispitivanja.

12 Gospodine Stewart, možete početi.

13 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

14 SVEDOK: MOMČILO MANDIĆ [nastavak]

15 Unakrsno ispituje g. Stewart:

16 [Branilac ispituje putem prevodioca]

17 P: Gospodine Mandiću, Vi ste pretresnom Vijeću ispričali ponešto o
18 odluci da se Vas prebaci u Beograd kasnije tokom 1992. Da li se sjećate da ste
19 to govorili?

20 O: Da, gospodine /nerazgovetno/.

21 P: Ta odluka. Vi ste je na razne načine opisali. Međutim, rekli ste
22 tokom svjedočenja - a to je, da svi znaju, na stranici 62 transkripta od
23 srijede, 23. novembra; Vama to, naravno, neće puno pomoći, gospodine Mandiću,

24

25

26

27

28

29

30

1 ali drugim ljudima će to biti korisno da bi vidjeli gdje je - dakle, Vi ste
2 rekli da je 16. novembra 1992., na sjednici Skupštine održanoj u Zvorniku, da je
3 profesor Đerić, koji je tada bio predsjednik Vlade, podnio ostavku, što je
4 dovelo do pada Vlada. Vama je rečeno da sljedeći mandatar nije htio da Vi budete
5 u kabinetu, pa su onda ljudi na vrhu u Republici Srpskoj predložili da Vi idete
6 za Beograd.

7 Recite, kakva je bila situacija između Vas i profesora Đerića - koji je
8 bio, dakle, na odlasku u to vrijeme - u ovom periodu do skupštine koja je
9 održana 16. novembra?

10 O: Čini mi se da je bila korektna, i prije ove skupštine u Zvorniku mi
11 smo se dogovarali i ja sam pristao da idem u Beograd i o tome je raspravljala
12 Skupština u septembru mjesecu u Bijeljini. Međutim, poslanici nisu glasali za
13 moj odlazak u b... u Beograd i ja sam nastavio da budem ministar za pravosuđe. A,
14 znači, prije toga, te skupštine u Zvorniku, gospodin Đerić mi je predlagao
15 da dobijem mjesto ministra bez portfelja i da odem u biro Republike Srpske u
16 Beogradu, a da moje mjesto na mjestu ministra pravosuđa zauzme tadašnji
17 potpredsjednik Vlade, Milan Trbojević.

18 P: Dakle, na osnovu ovog što ste rekli Pretresnom vijeću, kad kažete "ja
19 sam pristao da idem u Beograd", dakle, moglo bi se zaključiti iz ovog što ste
20 rekli da je došlo do dogovora između Vas i gospodina Đerića.

21 O: Pa, to je meni gospodin Đerić predlagao baš u jesen te, ovaj, 1992.
22 godine. Čini mi se da je, kao... kao predsjednik Vlade, imao više povjerenja u
23
24
25
26
27
28
29
30

1 gospodina Trbojevića, koji je bio potpredsjednik za unutrašnju politiku i time
2 je bio i meni nadređen, kao ministru pravosuđa, pa je predlagano da on bude i
3 potpredsjednik i ministar pravos...pravosuđa, a meni je u međuvremenu porodica
4 otišla u Beograd da živi i ja sam bio saglasan sa tim. Ali nije došlo do toga
5 prije 16. novembra.

6 P: Dakle, da li je bilo ovako: iz čisto političke perspektive, što se
7 tiče zadržavanja tog položaja ili gubitka položaja, Vi niste zapravo bili
8 posebno skloni tome da odustanete od toga da budete na položaju ministra pravde?

9 O: Pa, ja sam bio saglasan i to je bilo na p... dnevnom redu i na glasanju
10 u sku... na b... takozvanoj "bijeljinskoj skupštini", čini mi se u septembru
11 mjesecu. I tada su poslanici odlučili da ja ostanem na tom mjestu. Nisam nešto
12 bio pretjerano ni htio da idem, ali sam bio saglasan da odem u Beograd, pošto mi
13 je već porodica bila u Beogradu.

14 P: Na to sam i ciljao, gospodine Mandiću. Dakle, situacija, općenito
15 gledano, kad se gleda i politički rad i Vaše obiteljske okolnosti, dakle, taj
16 odlazak u Beograd nije bio prestrašna stvar iz Vaše perspektive, je li tako?

17 O: Ne.

18 P: Što onda nije u redu? Uvijek postoji... pardon. Vi se slažete s onim
19 što sam ja rekao - dakle, općenito gledano, uzevši u obzir političku situaciju,
20 Vaš rad i porodične okolnosti, taj prijedlog da se prebacite u Beograd nije bila
21 loša stvar iz Vaše perspektive - da li se slažete s tim?

22 O: Da.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I sljedeća stvar koja se dogodila je bila ta da je gospodin Đerić,
2 koji je odlazio sa položaja predsjednika Vlade, a Vi ste se s njim već bili
3 dogovorili, a zatim je onaj predsjednik Vlade koji je dolazio na to mjesto nakon
4 ostavke gospodina Đerića, on nije želio da Vi ostanete u Bosni u njegovoj vladi,
5 je li tako?

6 O: Da.

7 P: Dakle, ukratko, stav tog novog predsjednika Vlade je zapravo u
8 potpunosti bio u skladu s onim što ste se Vi prethodno dogovorili sa gospodinom
9 Đerićem?

10 O: Da.

11 P: Postavljano Vam je pitanje - u više navrata tokom Vašeg svjedočenja -
12 dakle, postavljano Vam je pitanje o, na engleskom je fraza "najviše rukovodstvo
13 Republike Srpske". Gospodine Mandiću, da li Vi ovu frazu "najviše rukovodstvo"
14 smatrate nečim što je fiksni jedan koncept, fiksna definicija, da se može
15 navesti ko su onda članovi tog najvišeg rukovodstva, ili kažete da ovisno o
16 kontekstu se može reći da je u najvišem rukovodstvu neko u vezi sa jednim
17 pitanjem, a neko drugi bi se smatrao u najvišem rukovodstvu u vezi s nekim
18 drugim pitanjem? Dakle, kakva je situacija? Da li, po Vašem mišljenju, se radi o
19 jednoj fiksnoj grupi ljudi ili je to jedan više fleksibilan koncept?

20 O: Pa, kad sam govorio o m... užem rukovodstvu, odnosno o rukovodstvu
21 Republike Srpske, mislio sam to i na politički esalš...blišment /sic/ i na
22 oficijelno rukovodstvo. Znači, na grupu ljudi koji su uglavnom odlučivali o... o
23 državi i o politici... i o politici koja se vodi u državi.

24 P: Jedan od razloga zbog kojeg Vas pitam je što, kada Vam je postavljeno
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 07.12.2004.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 pitanje u vezi sa odlaskom u Beograd, postavljeno Vam je pitanje ko je donio
2 odluku da više ne budete ministar pravde, nego da odete u Beograd. Vi ste nam
3 rekli danas, naravno, kako je do toga došlo. Međutim, Vi ste nakon toga govorili
4 o tome da je uže ili najviše rukovodstvo Republike Srpske - tako nam je bar
5 prevedeno u transkriptu na engleski, to je "*top leadership*"... Vi ste tada rekli:
6 "Ja govorim o ljudima na vrhu Predsjedništva, Karadžiću, gospođi Plavšić, Nikoli
7 Koljeviću." Dakle, u tom trenutku ste kao najviše rukovodstvo naveli te tri
8 osobe: gospodina Karadžića, gospođu Plavšić i gospodina Koljevića, je li tako?

9 O: Da. Ako mogu malo da pojasnim taj odnos, gospodine Stewart? Najviše
10 uticaja da gospodin Lukić dođe za premijera Vlade je bio gospodina Koljevića,
11 člana Predsjedništva Republike Srpske, koji je bio do tada oficir za vezu u
12 Sarajevu. I u tom momentu je... Izvinite.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger... Ja sam mislio da ste
14 Vi, gospodine, već odgovorili na pitanje. Ja se izvinjavam. Dakle, gospodine
15 Tieger, mislim da ste Vi htjeli da se kaže s kojih stranica to citira gospodin
16 Stewart?

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja bih volio da imam konkretniju
18 referencu, iako znam općenito u transkriptu gdje se to nalazi. Također želim
19 spomenuti da ja imam isprintane transkripte za tu sjednicu, a ne ove svakodnevne
20 koje koristi gospodin Stewart; dakle, do dana /kako je prevedeno/. Meni će
21 trebati, dakle, neko vrijeme da pronađem odgovarajuće stranice u tom kompletu
22 gdje su sve stranice po redu. Međutim, htio bih također spomenuti, kada gospodin
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Stewart govori o komentarima svjedoka vezanim za rukovodstvo, u kontekstu ovog
2 razgovora, da je to samo odraz dijela onog što je svjedok rekao kada je govorio
3 o tom pitanju. Neću ulaziti u detalje, međutim, svjedok je dalje objasnio
4 prirodu odluke koja je donesena, ko su osobe koje su je donijele i ko je bio u
5 rukovodstvu u to vrijeme. To se može naći na stranici 8610 transkripta. Dakle,
6 ako bi se svjedoka uputilo, radi razjašnjenja, na dijelove njegovog prethodnog
7 iskaza, onda bi se trebalo u to uključiti sve njegove komentare vezane za to
8 pitanje.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja ću dozvoliti gospodinu Stewartu da
10 počne od neke točke, pa da dalje istražuje, a ne da neophodno sve predoči
11 svjedoku, jer bi se time možda ipak previše tražilo.

12 S druge strane, gospodine Stewart, ja pretpostavljam da ćete nam dati
13 brojeve stranica, a posebno kad uzme se u obzir da 23. novembar nije bio
14 srijeda, nego utorak, koliko se sjećam. Dakle, pretpostavljam da ste htjeli da
15 se bavimo utorkom, a ne srijedom, 23. novembrom. Vi ste rekli "srijeda", a
16 mislili ste "utorak".

17 G. STEWART: [simultani prevod] Stvarno? Ja sam mislio, u svakom slučaju,
18 na 23., oprostite što nisam dao specifične reference, jer je to bilo odmah iza
19 one prethodne reference. Što se tiče, pak, ovog transkripta koji ide po redu,
20 koji ima gospodin Tieger, ne mogu mu pomoći. Mi smo počeli s radom prije nego
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 što smo to dobili.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kao što sam već rekao, ako već označite
3 početak dana, gospodine Tieger, onda će Vam stranica 70 biti 70 stranica dalje.
4 Dakle, dovoljno je da se početak dana naznači. Gospodin Tieger će pronaći ako mu
5 Vi pomognete što je moguće više.

6 Možete nastaviti.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Dakle, stranica 62, pri dnu te stranice...
8 Oprostite, samo da pregledam, da se vratim nazad da vidim gdje smo stali.

9 P: Gospodine Mandiću, kao što ste bili napomenuli tokom svog iskaza,
10 gospodin Lukić, ukratko da kažem, on je bio, dakle, čovjek gospodina Koljevića,
11 njegov kandidat, je li tako?

12 O: Da.

13 P: A Vi niste... To jest, nije postojala nikakva šansa da Vi budete
14 uključeni u vladu gospodina Lukića, bilo je jasno da Vas neće uključiti, je li
15 tako?

16 O: Da.

17 P: Također je bilo jasno da, indirektno, nećete dobiti ni podršku
18 gospodina Koljevića za to da Vas se zadrži u Vladi, je li tako?

19 O: I gospođe Plavšić.

20 P: Htio sam reći da je bilo još manje šanse da ćete dobiti podršku
21 gospođe Plavšić, gospodine Mandiću.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Dakle, na kraju, odluka koja je donesena, koju su na neki način
3 donijeli najviši čelnici - šta god to značilo - u Vladi Republike Srpske, to je
4 zapravo bilo na neki način potvrđeno, ratificirano ono što ste se dogovorili Vi
5 i gospodin Đerić?

6 O: Da.

7 P: Kada kažete - a sad citiram sa stranice 67 transkripta - Vi ste rekli
8 da Vas je pozvao gospodin Krajišnik, da je pozvao Vas i gospodina Stanišića i
9 zatim "ih obavijestio", dakle, Vas i njega, da je Predsjedništvo donijelo odluku
10 - pritom se misli na najviše rukovodstvo Republike Srpske - da, na zahtjev
11 Biljane Plavšić i Nikole Koljevića, Vas dvojica treba da idete u Beograd na
12 različite položaje i da nećete u to vrijeme moći biti u izvršnim organima
13 vlasti. Da li je to... Ustvari, prvo da Vas pitam: gospodin Krajišnik - koga
14 spominjete na početku, njega niste konkretno spominjali u vezi sa ovim pitanjem
15 - gospodin Krajišnik je definitivno, dakle, se obratio Vama kako bi Vas
16 obavijestio o konačnoj toj odluci, da ćete ići u Beograd; zar ne?

17 O: Znači, u vladi gospodina Đerića trebao sam dobiti mjesto ministra bez
18 portfelje /sic/ i otići za šefa biroa u Beograd. U vladi gospodina Lukića nisam
19 mogao dobiti to mjesto, a n... čak je bilo mimo volje gospodina Lukića da idem na
20 to mjesto, pa je to kao neki bio politički konsenzus, odnosno dogovor da ja idem
21 za šefa biroa, odnosno direktora biroa Republike Srpske, a Mićo Stanišić za

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 savjetnika predsjednika republike za odnose sa Srbijom. To mi... to nam je, čini
2 mi se - bar meni - saopštio gospodin Krajišnik.

3 P: Dakle, da razjasnimo stvari, ta odluka da Vi idete u Beograd donesena
4 je na način na koji ste Vi to opisali, zajedno sa gospodinom Đerićem je
5 donesena, ali onda je došlo do promjene - gospodin Lukić je trebao doći na
6 mjesto gospodina Đerića - pa je došlo i do promjene i u funkciji na kojoj ste
7 trebali završiti u Beogradu. Je li takva situacija?

8 O: Da.

9 P: A gospodin Krajišnik je bio taj, zar ne, za koga ste Vi rekli da Vas
10 je kontaktirao i da Vas je obavijestio o toj promjeni?

11 O: Pa, meni je gospodin Krajišnik, u koga sam ja imao najviše
12 povjerenja, objasnio tu političku situaciju i političku odluku predsjednika
13 Vlade, Lukića, i užeg rukovodstva Republike Srpske. Ja sam se složio sa tim,
14 vidio kakva je politička klima među rukovodstvom i ja sam, onaj, krajem godine
15 otišao u Beograd. Definitivno.

16 P: Dakle, kada ste rekli, u vezi sa drugom funkcijom koju ste trebali
17 imati za vrijeme vlade gospodina Lukića, Vi ste prije par trenutaka rekli: "I to
18 je barem nešto što mi je gospodin Krajišnik preporučio." Je li to tačno? Ja sada
19 parafraziram, ali gospodin Krajišnik Vam je rekao nešto u tom smislu - vi ste
20 bili vjerovatno vrlo bliski - i on je rekao možda nešto u smislu: Momo, to je
21 to. To je najbolje što možemo da uradimo i treba to da prihvatiš.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 O: Da.

2 P: I on je, ustvari, Vama prenosio poruku, pošto Vas je poznavao, on Vam
3 je prenosio poruku o onome što je odlučeno konsenzusom, kako ste Vi to opisali,
4 i po njegovom mišljenju ono što Vi treba da uradite?

5 O: Ono što treba da prihvatim, da.

6 P: Da se vratimo malo, vremenski, na Vaše ranije imenovanje na mjesto
7 pomoćnika ministra odgovornog za MUP. I to nas ustvari vraća u februar ili mart
8 1991., je li tako?

9 O: Da.

10 P: Da li je tačno da gospodin Krajišnik, koliko ste Vi to znali i mogli
11 vidjeti, nije igrao nikakvu konkretnu ulogu u tom imenovanju?

12 O: Ja nisam znao u to vrijeme gospodina Krajišnika. Bio sam sudija u
13 Sarajevu, redovnog suda, krivičar, i meni je Vito Žepinić, koji će postati
14 zamjenik ministra MUP-a, došô i predložio da budem pomoćnik ministra za
15 suzbijanje kriminaliteta. U januaru mjesecu, il' početkom februara, otišao sam
16 sa Žepinićem u centralu Srpske demokratske stranke, u ulicu Đure Đakovića, i
17 tada sam prvi put upoznao Rajka Dukića i Radovana Karadžića. Oni su me primili,
18 gos... doktor Karadžić je bio predsjednik stranke, a Rajko Dukić je bio
19 predsjednik Izvršnog odbora stranke i šef... i predsjednik kadrovske komisije.
20 Tada sam obavio konsultativni r...razgovor i, za nekol'ko dana, još nekoliko. I
21 tada sam prihvatio, na nagovor Žepinića i još nekih ljudi iz MUP-a, da pređem iz
22 suda u MUP, kao bivši kadar MUP-a, i tako, čovjek koji je bio dugo godina u... u
23 policiji.

24 G. STEWART: [simultani prevod] Izvinite, gospodine Mandić. Časni Sude,
25 gospođica Čmerić sugeriše da bi bilo od koristi da gospodin Mandić malo laganije
26 govori. Ona nije jedan od prevodilaca, ali po pravilu je mnogo bolje ako govori

27

28

29

30

1 malo laganije.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da li biste mogli da nam ponovo
3 kažete ime...

4 Možda mi prevodioci mogu pomoći u kojem je to redu, gdje nedostaje to
5 ime?

6 Da. Možete li nam reći s kim ste se sastali u predsjedništvu stranke,
7 pored Rajka Dukića.

8 SVEDOK: Doktorom Radovanom Karadžićem, predsjednikom stranke.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandić, to jeste izazvano malo
10 prevelikom brzinom Vašeg govora. Molim Vas, usporite malo.

11 SVEDOK: Izvinite, časni Sude, hoću.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Izvolite, nastavite.

13 G. STEWART: [simultani prevod]

14 P: Gospodine Mandić, ja sam posljednja osoba koja može da traži od bilo
15 koga da govori sporije, jer sam ja više puta ukoren zbog toga. Ja moram da
16 mislim na to u ovoj sudnici.

17 Kada je riječ o Vašem imenovanju na mjesto pomoćnika ministra odgovornog
18 za MUP - kojim ste se bavili - da li je tačno da Vi niste imali apsolutno
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nikakva saznanja i nikakav razlog da smatrate da je u tome na bilo koji način
2 učestvovao gospodin Krajišnik, u tom imenovanju?

3 O: Ne, ja nisam poznavao gospodina Krajišnika. Čak je on bio malo - čuo
4 sam poslije - skeptik u vezi mene, jer sam ja, kao, iz komunističkog sistema
5 policajac, pa je bilo malo nepoverenja prema meni. To sam s... posle saznao, kada
6 se diskutovalo o mom imenovanju. I ja nisam znao da je uopšte o... da je gospodin
7 Krajišnik na bilo koji način učestvovao u mom imenovanju. Ali mislim da je
8 glavnu ulogu odigrao g... doktor Vitomir Žepinić, koji je tražio, kako mi je on
9 tada govorio, dobrog policajca na to odgovorno radno mjesto i mene preporučio
10 ovim ljudima koji su rukovodili Srpskom demokratskom strankom, kao nestranačkog
11 čovjeka iz policije i sudstva, jer ja tada nisam bio ni u jednoj stranci. U to
12 vrijeme su dep...politizovani vo... sudstvo i policija, nisu mogli bit' u nijednoj
13 stranci u Bosni i Hercegovini.

14 P: A ranije tokom Vašeg svjedočenja u ovom predmetu, na stranici 71
15 transkripta od utorka, 23. novembra, postavljeno Vam je pitanje da li ste
16 učestvovali u tome da se obezbjede selekcije koje je SDS radio za MUP i da se
17 one stvarno i realizuju, i Vi ste rekli "da, jeste". Zamoljeni ste od strane
18 doktora Karadžića i gospodina Đukića da učestvujete u tim selekcijama, rekli ste
19 da ste razgovarali sa gospodinom Đukićem i gospodinom Karadžićem, i takođe i sa
20 regionalnim rukovodiocima Srpske demokratske stranke iz konkretnih mjesta iz
21 kojih su bili ti kandidati.

22 Tačno je, zar ne, gospodine Mandić, da, ponovo u vezi s tim pitanjem, Vi
23 niste o tome raspravljali sa gospodinom Krajišnikom? Gospodin Krajišnik nije
24 učestvovao u tom pitanju, je li tako?

25 O: Sve v... pravilo je bilo da svaka opština, ako je većinski muslimanski
26
27
28
29
30

1 narod, postavlja načelnika, znači, prvog policajca u toj teritoriji, a drugi
2 narod postavlja komandira, a treći narod po broju zastupljenosti - šefa
3 kriminaliteta. Svi prijedlozi su išli, sa tog područja, preko rukovo...
4 regionalnih, odnosno opštinskih rukovodilaca tih stranaka, nacionalnih; da li je
5 bilo SDA, da li je bio SDS ili HDZ. Uvijek su tri bila kandidata na jedno
6 mjesto. Znači, političko rukovodstvo sa regija, sa terena, su nama dostavljali
7 tri imena, gdje smo se mi konsultovali i ja i gospodin Žepinić predlagali,
8 odnosno i birali, na neki način, jednog od te trojice, po referensama. Znači, to
9 je bila isključiva nadležnost regionalnih, odnosno opštinskih vlasti pojedinih
10 stranaka, nacionalnih, kako i muslimanskih, hrvatskih, tako i srpskih. I to je
11 bilo pravilo u to vrijeme, da se na taj način biraju kadrovi.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandić, mogu li Vas
13 podsjetiti, pitanje je bilo sljedeće: "Gospodin Krajišnik nije učestvovao u tom
14 pitanju, da li je to tačno?" A Vi ste nam sada ispričali kako je to sve išlo, a
15 niste nam rekli da li je gospodin Krajišnik učestvovao u tome ili nije?

16 SVEDOK: Ne.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na to niste još odgovorili,
18 pretpostavljam da je Vaš odgovor negativan.

19 SVEDOK: Ne. Nije, samo rukovodioci regionalnih, opštinskih SDS-ova.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, taj bi odgovor bio dovoljan i uzeo
21 bi manje vremena.

22 Izvolite nastavite, gospodine Stewart.

23 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

24 P: Zatim Vam je postavljeno pitanje - a to je na stranici 72 tog istog
25 transkripta, od utorka 23. novembra - postavljeno Vam je pitanje o sastanku
26 Vijeća ministara koji je održan 11. januara 1992., i pokazan Vam je dokazni
27 predmet Tužilaštva 412.

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Ja ne znam da li bi se svjedoku mogao
2 ponovo pokazati taj dokazni predmet?

3 P: Da li se sjećate ovog dokumenta, gospodine Mandić, od prethodnog
4 /?tog/ dana? Bilo Vam je pokazano mnogo dokumenata.

5 O: Ne.

6 P: U tom slučaju, možda bi bilo najbolje da Vas podsjetim šta ste
7 upitani u vezi s tim dokumentom, tako da ne bismo čitali taj relativno dug
8 dokument. Prvo, pogledajte samo ko je bio prisutan. Vidite da je tu gospodin
9 Stanišić. Takođe bi želio da skrenem Vašu pažnju da je među onima koji su bili
10 prisutni bio i gospodin Krajišnik. Vidite li to?

11 O: Da.

12 P: I postavljeno Vam je konkretno pitanje o tački broj 2. To je
13 vjerovatno na prvoj stranici, barem u našem prevodu na engleski. Navedene su tri
14 tačke u dnevnom redu. /Druga je?/ Izvršavanje zadataka koji su rezultirali iz
15 proglašenja republike srpskog naroda Bosne i Hercegovine, i mi znamo da je to
16 bilo 9. januara 1992.

17 I onda Vam je skrenuta pažnja na drugi paragraf koji slijedi nakon te
18 identifikovane tačke dnevnog reda, a to je izvršenje zadataka koji proizilaze iz
19 proglašenja republike srpskog naroda Bosne i Hercegovine. Da li vidite taj
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 naslov...

2 O: Da.

3 P: ...gospodine Mandić? I postavljeno Vam je pitanje da li je Vijeće
4 ministara identifikovalo prioritete koji su proizašli iz tog proglašenja i
5 postavljeno Vam je pitanje da li je to uključivalo i definisanje etničkih
6 teritorija i uspostavljanje organa vlasti na teritorijama, je li tako? Na to je
7 ukazano, da je ta diskusija obuhvatala i diskusiju gospodina Karadžića,
8 gospodina Krajišnika i gospodina Đukića. To je bilo samo da Vas podsjetim na
9 dokument. Ali, u suštini, moje prvo pitanje je vrlo jednostavno. Možemo li
10 smatrati da Vi ne možete reći Pretresnom vijeću ništa više od onoga što ste
11 mogli da pročitate iz zapisnika ovog sastanka i da... Ustvari, staću ovdje. U vezi
12 sa ovim pitanjima, Vi u suštini možete samo da pročitate ono što se nalazi u tom
13 zapisniku, je li tako?

14 O: Pa, ja nisam bio član ni ministarskog savjeta ni prisustvovô ovim
15 sjednicama i m... ja sam prvi put ovaj zapisnik vidio kad m... kad sam dobio od
16 advokata iz Tužilaštva. Tako da mogu komentarisat' ono što je napisano i što
17 pročitam.

18 P: I tačno je, zar ne, da je gospodin Krajišnik odigrao određenu ulogu u
19 odnosu na uspostavljanje organa vlasti u novoproglašenoj Republici Srpskoj jer
20 je on bio predsjednik Skupštine, je li tako?

21 O: Da.

22 P: Postavljeno Vam je pitanje o rukovodstvu i - gospodin Tieger ne treba
23 da se brine - mi ćemo pogledati nekoliko referenci u vezi s tim, gospodine
24 Mandić. Na stranici 75 transkripta od utorka, 23. novembra, postavljeno Vam je

25

26

27

28

29

30

1 pitanje, gospodin Tieger Vam je postavio pitanje da bi želio da zna, tokom
2 cijelog tog perioda 1992. godine, ko je bio u najvišem rukovodstvu. I Vi ste
3 onda to opisali. Ja želim da Vas pitam prvo sljedeće. Prvo da utvrdimo
4 konkretnije datume, da bi bili malo konkretniji. Dakle, da uzmemo april 1992.
5 godine. Koje su bile odgovornosti doktora Nikole Koljevića tada?

6 O: Ne znam.

7 P: A, po Vašem shvatanju, koje su bile odgovornosti doktora Biljane
8 Plavšić, ponovo govorimo o aprilu 1992.?

9 O: Ne znam, ona se bavila nekim humanitarnim poslom i... Znam da je
10 zamrzavala članstvo u Predsjedništvu i da je hodala po Bosni i Hercegovini, jer
11 je prije toga došlo do nekoliko oružanih sukoba na području Bos...Bosne i
12 Hercegovine, i čini mi se da Biljana Plavšić, zajedno sa Fikretom Abdićem i još
13 nekim zvaničnicima iz Predsjedništva i Vlade, išla na teren i na neki način
14 pokušavali da smire te međunacionalne tenzije. Sjećam se Foče, sjećam se,
15 februara mjeseca, u Bijeljini je došlo isto do upada paravojskih formacija u
16 Bijeljinu, da je išla gospođa Plavšić. Mislim da... da se time ti... tog mjeseca i
17 tih mjeseci bavila.

18 P: Pitao sam Vas za njihove odgovornosti. Možete li, na osnovu svog
19 sjećanja, reći koju je formalnu funkciju, položaj imao doktor Koljević u aprilu
20 1992.?

21 O: Bio je... bio je član Predsjedništva Republike Srpske. I b... -

22 P: A gospođa Plavšić?

23 O: I gospođa... i gospođa Plavšić je bila član Predsjedništva Republike
24 Srpske. Da li s... da li je formirano Predsjedništvo, pa je doktor Karadžić

25

26

27

28

29

30

1 izabran za predsjednika, a ovo dvoje političara za potpredsjednika - ne sjećam
2 se tačno. Ali znam da je vrlo brzo formirano Predsjedništvo i izabran je
3 predsjednik Republike Srpske, doktor Karadžić, do... koji je do tog momenta bio
4 samo politička ličnost, odnosno stranačka ličnost - politička, da - u srpskom
5 narodu. I čini mi se da je to bilo u aprilu, kada je stupio na dužnost
6 predsjednika republike. A b... gospođa Plavšić i gospodin Koljević su kao
7 kontinuitet, iza zajedničkog Predsjedništva, prešli u ovo srpsko Predsjedništvo,
8 gdje su postali, formiranjem Predsjedništva, potpredsjednici države, odnosno
9 entiteta.

10 P: Daću jedan konkretan vremenski okvir za to, kako bi to bilo od
11 koristi. Od aprila do augusta 1992. godine, koji su bili zadaci i odgovornosti
12 kojima je zadužen doktor Nikola Koljević, a Vi sami ste to mogli da vidite?

13 O: Vjerujte mi da ne znam š...šta je radio Nikola Koljević u to vrijeme.
14 Ne mogu da se sjetim. U to vrijeme početka ratnih sukoba i razič... l... razilaženja
15 sva tri naroda, znam da Nikola Koljević nije bio sa mnom u kontaktu i s vladom,
16 tako da n...ne znam na kojim poslovima je on radio. Ne mogu da se sjetim, stvarno.

17 P: Da li se sjećate da je, tokom tih nekoliko mjeseci, doktor Koljević
18 bio više angažovan od ostalih u rukovodstvu u odnosima s međunarodnim
19 predstavnicima?

20 O: Sasvim moguće. A...ali nisam siguran, vjerujte. Sasvim moguće da je...
21 doktor Koljević je jako dobro govorio engleski jezik. Mislím da je čak studirao,
22 odnosno doktorirao u Engleskoj i m...moguće da je kontaktirao sa međunarodnom
23 zajednicom i uspostavljao te kontakte. Ali njegov obim... obim i rad nisam bio
24 upućen, ne bi mogao da Vam odgovorim, to sa sigurnošću.

25

26

27

28

29

30

1 P: Pa, to sam upravo htio da Vam kažem. Engleski doktora Koljevića je
2 bio apsolutno savršen, zar ne?

3 O: Da. Dok su engleski znali i doktora... dok...doktorica Biljana Plavšić i
4 doktor Karadžić. Mislim da je doktor Koljević doktorirao na Shakespeareu, u
5 Londonu.

6 P: Ukratko, ako bismo ih rangirali, engleski doktora Koljevića je bio
7 apsolutno savršen, odličan...

8 O: Da.

9 P: ...engleski doktora Karadžića bio je u određeno vrijeme relativno
10 dobar, a engleski doktorice Plavšić nije bio tako dobar, je li tako? Moglo bi se
11 tako reći?

12 O: Upravo tako. Tako ste ih dobro rangirali. Koljević, prazno mjesto,
13 Karadžić, pa Plavšić.

14 P: A da se sada malo udaljimo od engleskog, u tom periodu od aprila do
15 augusta 1992. odgovornosti gospođe Plavšić uglavnom su se odnosile na područje
16 koje bi se moglo široko nazvati humanitarnim pitanjima, je li tako?

17 O: Da.

18 P: A u tom cijelom periodu od proglašenja Republike Srpske, 9. januara,
19 pa kroz sve te mjesece koje sam pomenuo, do augusta 1992. godine, gospodin
20 Krajišnik je sve to vrijeme bio jako angažovan u ispunjavanju svojih dužnosti i
21 funkcija kao predsjednik Skupštine, je li tako?

22 O: Mislite Skupštine srpskog naroda ili zajedničke Skupštine Bosne i
23 Hercegovine?

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam što ste mi skrenuli pažnju na to. Mislio sam na Skupštinu
2 Srpske Republike Bosne i Hercegovine...

3 O: Pa -

4 P: ...očigledno Republike Srpske, kasnije.

5 O: Kada je počeo rat, znači početak mart, april, maj 1992. godine, svi
6 srpski kadrovi po vladama, po ključnim ministarstvima, kao i ja, smo najviše
7 kontaktirali s...sa gospodinom Krajišnikom i savjetovali se na koji način i kako
8 šta da radimo i... Dok je u to vrijeme, čini mi se, od nas izolovan bio doktor
9 Karadžić, koji je još bio stra... samo stranačka ličnost.

10 P: Da se vratimo na gospodina Krajišnika i da idemo po fazama. Sasvim je
11 jasno, gospodine Mandić, je li tako, kakve god da su bile teškoće, Skupština
12 Srpske Republike - odnosno, Republike Srpske, kako se kasnije zvala - je i dalje
13 funkcionisala, i dalje se sastajala prilično redovno, je li tako?

14 O: Da. I to u različitim mjestima Republike Srpske. Vrlo rijetko se
15 dogodilo da dvije skupštine budu n... u j... u jednom gradu. Znači, jer je... jer su
16 bile infrast... pocijepana Bosna i Hercegovina, pa se teško dolazilo, onda se išlo
17 s...svaki put u drugo mjesto, recimo jednom u... u Bijeljini, jednom u Zvorniku,
18 jednom u Banja Luci, jednom na Palama, i tako.

19 P: I pomenuli ste, naravno, sasvim ispravno, da je bio jedan period
20 preklapanja u kojem je gospodin Krajišnik ostao predsjednik Skupštine Bosne i
21 Hercegovine, u prvim mjesecima 1992. godine?

22 O: Pa, ja se sjećam da je, kada su srpski poslanici napustili Skupštinu,
23 da je predsjednik Krajišnik - da li jednu ili dvije skupštine, ne mogu da se
24 sjetim tačno - kao predsjednik zajedničke Skupštine vodio i poznato je ono
25 njegovo glasanje kad je falilo neki glas da se nešta usvoji, neki zakon, neki
26 prijedlog, da je on glasao za to. Bilo je p... to poznato i atraktivno u

27

28

29

30

1 to vrijeme.

2 P: Ako se sada vratimo na srpsku Skupštinu i ostanemo na srpskoj
3 Skupštini, da li ste u tom periodu od januara 1992., pa sve do ljeta 1992. -
4 dakle, augusta 1992. - vidjeli da je veliki dio vremena i energije gospodina
5 Krajišnika bio potreban za funkcionisanje Skupštine, za održavanje sastanaka
6 Skupštine, uz koje je uporedo išao i rad uspostavljanja organa nove Republike
7 Srpske?

8 O: Da.

9 P: I, u tom periodu, on je takođe bio značajno angažovan u međunarodnim
10 pregovorima, je li tako?

11 O: Pa, ne sjećam se da je na početku, ovaj, g..gospodin Krajišnik bio
12 angažovan u pregovorima međunarodnim. Mislim da nije, da je više komunicirao sa,
13 mi smo tada zvali, muslimanskim vlastima i da je imao više sastanaka sa
14 gospodinom Alijom Izetbegovićem, pogotovu oko Sarajeva i događanja u Sarajevu na
15 početku rata. A da je sa međunarodnom zajednicom više komunicirala doktor
16 Plavšić, Predsjedništvo, Nikola Koljević i doktor Karadžić. Kol'ko ja znam.

17 P: Gospodine Mandiću, da to razjasnimo: dakle, nema spora oko toga što
18 ste Vi sad spomenuli, dakle, da je gospodin Krajišnik razgovarao sa Muslimanima
19 i sastajao se s gospodinom Izetbegovićem. Nema spora oko toga. Međutim, ono što
20 Vi kažete je da Vi niste upoznati s time da li je 1992. godine, a i kasnije,
21 gospodin Krajišnik bio uključen u međunarodne pregovore u nizu situacija i u
22 drugim zemljama? Naravno, ako ne znate odgovor, možete i to reći.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Posle početka rata, gospodin Krajišnik se sve više i više uključivao,
2 čini mi se, i sve više i više stranaca je dolazilo kod njega na pregovore, ali
3 ja... mi ako govorimo o početku rata i to, čini mi se da je gospodin Krajišnik
4 više zauzet bio Skupštinom, novom vladom, odnosno unutrašnjom politikom, a da su
5 Koljević i gospoda /sic/ Plavšić, a i Radovan Karadžić, na neki način, bili
6 okrenuti više ka inostranstvu. To sam htio da kažem. A posle je to išlo svojim
7 sve tokom i u neke legalne tokove.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Moja referentica za predmet je
9 preorganizirala naše dokumente, časni Sude.

10 P: Gospodine, Vi ste nam opisali, kada Vam je postavljeno pitanje o
11 hijerarhiji rukovodećih političara među bosanskim Srbima, dakle, govorili ste o
12 tome da se radilo možda o mrtvoj utrci - mislim da je to bila fraza koja je bila
13 upotrebljena - dakle, da je postojao neki sukob, latentni, oko drugog mjesta.
14 Doktor Karadžić je, naravno, po Vašem mišljenju, nedvojbeno bio prvi, a da je
15 postojao taj latentni sukob između Biljane Plavšić i Nikole Koljevića, s jedne
16 strane, i gospodina Krajišnika, s druge strane, za taj drugi položaj. Htio bih
17 da mi bude sasvim jasno što nam to kažete. Čini se da Vi govorite o mrtvoj trci
18 sa tri, zapravo, sudionika u tom političkom okruženju. Dakle, radilo se o mrtvoj
19 trci između gospodina Krajišnika, s jedne strane, i profesora Koljevića i
20 gospođe Plavšić - u paru - s druge strane. A onda, opet, između njih dvoje je
21 opet bila ta mrtva utrka; dakle, između doktora Koljevića i gospođe Plavšić.

22 Dakle, kao prvo, da Vas pitam da li sam dobro sažeo situaciju?

23 O: Pa, to ste dobro saželi, s tim što je prvim i drugim predsjednikom
24 Vlade bili potpomognuti Biljana Plavšić i Nikola Koljević, dok je doktora

25
26
27
28
29
30

1 Karadžića su bile simpatije na strani doktora Kra... ovoga, pardon, Momčila
2 Krajišnika.

3 P: Bio je na strani ili podržavao gospodina Momčila Krajišnika uglavnom
4 kao svog pouzdanog predsjednika Skupštine...

5 O: Da.

6 P: ...pretpostavljam?

7 O: Mislim da je imao najviše u njega povjerenja, i kao čovjeka koji je
8 iz Parlamenta, ovaj, izašao, zajedničkog, i kao politički najzreliju ličnost u
9 tom momentu; naravno, osim njega. A ovo su bili malo profesori, malo sujetni,
10 koji su htjeli da budu glavni uz Karadžića, pošto su izašli iz zajedničkog
11 predsjednika... Predsjedništva. To je moje mišljenje.

12 P: Vi ste nam opisali, tj. govorili ste nam o raznim oblicima ovlasti
13 koje su imali doktor Karadžić i gospodin Krajišnik. Ne želim sada ponovo da
14 prolazimo kroz Vaš iskaz. Međutim, konkretno, kad govorite o gospodinu
15 Krajišniku, na stranici 78 transkripta od utorka, 23. novembra, Vi kažete
16 sljedeće: "Gospodin Krajišnik je bio predsjednik Skupštine" - točno - "a imao je
17 pod sobom poslanike i predsjednike općina. Na tom sam mislio kada sam rekao da
18 je imao utjecaj na ljude."

19 E sad, kada kažete da je on imao poslanike i predsjednike općina pod
20 sobom, gospodin Krajišnik, to kažete, zar ne, zbog toga što je niz predsjednika
21 općina već bio među poslanicima, oni su bili i poslanici istovremeno?

22 O: Da. Ali su i ostali predsjednici opština, koji nisu bili u
23 Parlamentu, konsultovali se i, čini mi se, kao izraz parlamentamiza /sic/,
24 najviše vjerovali gospodinu Krajišniku.

25 P: Kada kažete... Ustvari, u redu, prodimo prvo kroz to. Kao prvo, koliko
26 - ako nam možete to reći - koliko je predsjednika općina krajem marta 1992.,

27

28

29

30

1 koliko je, dakle, predsjednika općina istovremeno bilo da su bili i poslanici
2 srpske Skupštine?

3 O: B...bio je do... bio je veliki broj, a ne znam tačno. Bilo je dosta
4 slučajeva da su se te dvije funkcije poistovetile. Tačno kol'ko - ne znam.

5 P: Tražit ću onda da nam date neku otprilike procjenu. Rekli ste da ne
6 možete reći tačno; naravno, nema problema, ja to ne sporim. Međutim, s obzirom
7 da ste Vi pokrenuli cijelu tu temu, dajte neku otprilike grubu predstavu o tome.
8 A da Vas prvo pitam, koliko je ukupno bilo poslanika?

9 O: 83, ja mislim.

10 P: A, otprilike, koliko je od njih bilo da su bili istovremeno i
11 predsjednici općina?

12 O: Pa, pošto je u to vrijeme Republika Srpska bila podijeljena ne samo
13 na opštine, već i one regionalne centre, autonomne pokrajine, dosta poslanika je
14 bilo na čelu tih pokrajina. Ali sigurno znatan... znatan, znači veći... više od
15 pol...polovine poslanika je bilo na nekim funkcijama vrlo važnim n...na... na... u
16 svojim regijama, odnosno opštinama: predsjednik opštine, predsjednik
17 regionalnog... regionalne vlade, ili slično.

18 G. STEWART: [simultani prevod] Samo trenutak, molim.

19 [Odbrana se savetuje]

20 G. STEWART: [simultani prevod] Gospodine Mandiću, pokušat ću da ubrzamo
21 stvari. Ja ću sada čitati, osam do deset imena ću pročitati, nadam se ne
22 prebrzo, da ih svako čuje. Neću Vam postavljati pitanja za svakog. Pročitat ću
23 deset imena i onda ću Vas pitati da li se sjećate tih imena; naravno, ne svakog.

24

25

26

27

28

29

30

1 Mislim, razumijete šta hoću. Dakle, to su tih deset imena, oprostite
2 mi kako ću ih ja izgovarati - možda će Vas to čak i uvrijediti - dakle: Predrag
3 Radić, Zlatko Joković...

4 O: Da.

5 PREVODILAC: Ili Đoković.

6 SVEDOK: Ne.

7 G. STEWART: [simultani prevod]

8 P: ...Milorad Vu... /?Vujović/. Dopustite da ja završim, da prođem kroz
9 njih, pa da onda imamo predstavu. Gojko Kličković, Radomir Pašić, Rajko
10 Novaković, Ljubiša /u engleskom transkriptu: "Ljubisav"/ Simić, Đorđe Ristanić,
11 Duško Kornjača, Sveto Kovačević.

12 Evo, tu ih je deset. Da li, općenito govoreći, znate te ljude, tj. ta
13 imena? Ne sve, ali poznata su Vam imena?

14 O: Da.

15 P: Možete li reći šta povezuje te ljude, na primjer?

16 O: Predsjednici su opština bili u svojim mjestima. Predrag Radić je bio
17 u Banja Luci, Gojko Kličković, n...ne znam kako se zove mjesto u Krajini. Kornjača
18 Duško u... ne mogu da se sjetim, isto, u istočnoj Bosni opštine. I tako.
19 Č...Čajniče, da. Čajniče. Da. Novaković u... u... mislim da je bio u Bijeljini.

20 P: Gospodine Mandiću, nikakav trik nije u pitanju, niti zapravo
21 provjeravam šta znate. Dakle, da, u pravu ste, sve su to ljudi koji su bili
22 predsjednici općina 1992. Potpuno ste u pravu, gospodin Radić je iz Banja Luke.
23 Oni su - evo, da to svi čuju - prvih deset na spisku općina alfabetskim redom
24 koje se nalaze u optužnici u ovom predmetu.

25 Međutim, poanta je: ja imam ovdje taj spisak - nikakva tajna, ja to mogu
26 svakom predočiti - imamo, dakle, 37 općina koje su specifično navedene u

27

28

29

30

1 optužnici u ovom predmetu i predsjednici tih općina su na spisku. Dva su
2 identificirana kao poslanici. Jedan je onaj koji je predsjednik općine Kotor
3 Varoš, dakle, gospodin Nedeljko Đekanović. Da li ste njega poznavali 1992.?

4 O: Ne sjećam se njega.

5 P: Da li se sjećate imena?

6 O: Poznato mi je prezime, ali ne sjećam se čovjeka. Đekanović se po...
7 sjećam se prezimena, ali ne imena.

8 P: A drugi je iz Sanskog Mosta, isto Nedeljko, ali Rašula. Jeste li
9 njega poznavali 1992.?

10 O: Da. Čini mi se da je on poslije bio neki ministar u vladi, jednoj od
11 vlada.

12 P: Dakle, tu imamo da je 35 od 37 općina o kojima razgovaramo, da
13 njihovi predsjednici nisu bili poslanici, samo dvojica jesu. Dakle, u Vašem
14 odgovoru prije nekoliko trenutaka Vi ste uključili i ljude koji nisu samo
15 predsjednici općina. Dakle, ne želim na neki način Vas tu prevariti, nešto nefer
16 postaviti. Međutim, kao prvo što se tiče predsjednika općina, a mi ovdje imamo
17 37 općina na spisku, da li, koliko se Vi sjećate, se to uklapa, zapravo, s time
18 da je samo mali broj predsjednika općina bio koji su bili istovremeno i
19 poslanici?

20 O: Da.

21 P: Mislim da ste rekli da, osim predsjednika općina, je cijeli niz
22 drugih ljudi sa drugih položaja unutar općina koji su bili među poslanicima?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Da se samo na trenutak pozabavimo predsjednicima općina koji nisu
3 bili poslanici - a prilično je jasno da se radilo o većini, gotovo svi oni nisu
4 bili - dakle, Vi kažete da je gospodin Krajišnik imao utjecaj na te ljude?

5 O: Da.

6 P: Na njih kao grupu ili zbog toga što je konkretno poznao neke od
7 pojedinaca u toj grupi, ili...?

8 O: Pa, mislim da je gospodin Krajišnik, kao predsjednik Skupštine
9 zajedničke, imao veliki autoritet i političku moć u srpskom narodu i da su mnogi
10 ljudi, odnosno oni ljudi koji su postajali predsjednici opština, dolazili na
11 konsultacije sa gospodinom Krajišnikom što se tiče te parlamentarne...
12 parlamentarnog vođenja opštine, i na taj način vršili konsultacije.

13 P: Kao prvo, gospodine Mandiću, da sasvim jasno to kažemo: da li Vi to
14 znate? Da li Vi konkretno znate da predsjednici općina koji nisu bili poslanici,
15 da su dolazili da se konsultiraju sa gospodinom Krajišnikom?

16 O: Da.

17 P: Koji je izvor, koji je temelj tih Vaših osobnih saznanja?

18 O: Pa, viđao sam ih u toku 1992. godine kod gospodina Krajišnika. Čak
19 sam neke upoznao.

20 P: Vjerojatno niste znali baš veliki broj njih lično?

21 O: Ma ne, nisam gotovo nikoga znao lično.

22 P: Vi niste bili prisutni na tim, ne znam jesu li to bili sastanci,
23 između predsjednikâ općinâ i gospodina Krajišnika, jeste li?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne. Nisam bio prisutan, ali su, iz mojih saznanja, odnosno
2 neposrednim uvidom, čini mi se da su ljudi dolazili da se konsultuju kako i na
3 koji način da rade po opštinama, pojedini predsjednici opština. I čini mi se da
4 su b... uglavnom dolazili iz Sarajeva, okoline Sarajeva i oni koji su... kojima nije
5 bio problem veliki da dođu na Pale i u kabinet ko...kod gospodina Krajišnika.

6 P: Međutim, Vi lično niste upoznati sa sadržajem njihovog razgovora?

7 O: Ne.

8 P: A da se vratimo na one predsjednike općina koji jesu bili poslanici,
9 kao i na one poslanike koji su samo bili poslanici? Da li kažete da je gospodin
10 Krajišnik imao utjecaja na njih, dakle, i više utjecaja nego što bi se očekivalo
11 od jednog poštovanog čovjeka, koji je energičan, djelotvoran predsjednik
12 Skupštine?

13 O: Ja sam maloprije rekao, i sada ću ponoviti: gospodin Krajišnik je u
14 tom kratkom periodu izrastao... izrastao u jednog od najpoštovanijih, naj... čovjeka
15 sa naj... političara sa najviše autoriteta u narodu. I njemu su, kao takvom - koji
16 je iz zajedničke Skupštine, čak tamo perfektno vodio i poznate su te njegove
17 skupštine u zajedničkoj Bosni i Hercegovini - dolazili ljudi, konsultovali se, i
18 on je u tom segmentu nastavio, čini mi se, da radi taj svoj posao.

19 P: On je bio sjajan predsjednik, imao je sve kvalitete sjajnog
20 predsjednika. Ja Vam iznosim tvrdnju da je on bio izvrstan predsjednik jer je
21 bio djelotvoran, poslovan, da je bio fer, da je stvarima prilazio uvijek
22 ravnomjerno, smireno, itd.?

23 O: Da.

24 P: A u svojim javnim nastupima - a bilo je nastupa, recimo, na
25 televiziji, zar ne?

26

27

28

29

30

1 O: Da. Nikada... Mi smo svi, prvi ja, pa još mnogo ljudi, je s...
2 emocionalno je u odnosima tih nacionalnih sukoba iznosili svoje mišljenje i
3 stavove i... i to smo, na neki način, eksponirali. Gospodin Krajišnik je to sasvim
4 drugačije, smireno, čini mi se na neki dostojanstven način, izlagao svoje i
5 stavove i Skupštine i odnose sa s... između srpske strane i drugih zaraćenih
6 strana.

7 P: Zapravo su njegovi javni nastupi bili očito bez ikakvog agresivnog
8 rječnika, zar ne?

9 O: Da.

10 P: Vi ste svjedočili i o gospodinu Karadžiću i gospodinu Krajišniku;
11 naime, tokom ispitivanja, njih su često stavljali u jednu grupu. Dakle, govorili
12 ste o njihovoj sposobnosti - a nas, naravno, ovdje zanima gospodin Krajišnik -
13 dakle, njihovoj sposobnosti da utječu ili kontroliraju dolazak na položaje u
14 vladi. Mislim da ste o tome govorili tokom svog iskaza, a i ranije tokom
15 razgovora sa Tužilaštvom, zar ne?

16 O: Da.

17 P: Vi osobno niste sudjelovali u značajnijim diskusijama vezanim za
18 postavljenja u vladi, recimo, na razini ministara? Naravno, ne računam Vaše
19 postavljenje.

20 O: Pa, nisam. Pošto nisam bio član stranke, nisam imao prisustva na te
21 sastanke. I to je političko rukovodstvo, odnosno vrh stranke, Srpske demokratske
22 stranke, odlučivalo o tome i vršilo konsultacije.

23 P: A koliko ste Vi mogli primijetiti, gospodine Mandiću, bilo je, kao
24 što toga često bude u politici, bilo je neformalnih sastanaka, razgovora u

25

26

27

28

29

30

1 grupama ljudi koji su bili na rukovodećim položajima, da se onda na tim
2 razgovorima diskutira o mogućim postavljenjima, je li tako?

3 O: Da.

4 P: U slučaju novoformirane Srpske Republike, kasnije Republike Srpske,
5 može se reći da je znatan broj, veoma veliki postotak položaja u vlasti bio
6 popunjen ljudima koji su bili uključeni u, općenito govoreći, slične djelatnosti
7 u sklopu Republike Bosne i Hercegovine prije nego što je došlo do razlaza?

8 O: Da. To se pogotovo odnosi na prvu vladu, jer su svi ministri, izuzev
9 gospodina Nikolića, srpske nacionalnosti, i zamjenici i pomoćnici ministara iz
10 zajedničke Vlade prešli u Vladu srpskog naroda, odnosno srpske Bosne i
11 Hercegovine. Pa su tamo dobijali funkcije.

12 P: Dakle, ta prva vlada - kad kažete "prva vlada", to je ova gospodina
13 Đerića, dok on nije podnio ostavku, dok gospodin Lukić nije preuzeo mjesto
14 predsjednika?

15 O: Da.

16 P: Dakle, iz toga slijedi da, što se tiče tih položaja, da su ljudi
17 nastavljali sa sličnim funkcijama kakve su imali i ranije u Republici Bosni i
18 Hercegovini. Dakle, nije bilo puno prostora za spor i za debatu, što se tiče
19 postavljenja barem, mislim?

20 O: Pa, to je ovaj Ministarski savjet o kome smo mi maloprije govorili.
21 Znači, svi ljudi u ministarskom savjetu su bili iz zajedničke Vlade, i od tih
22 kadrova se uglavnom formirala prva vlada, gospodina Đerića, dva člana

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Predsjedništva u Predsjedništvo, predsjednik Skupštine u predsjednika Skupštine
2 srpskog naroda, a gospodin Đerić je bio ministar u zajedničkoj Vladi kod Jure
3 Pelivana.

4 P: Na stranici 79 transkripta od utorka, 23. novembra, rekli ste da, ako
5 je postojalo razmimoilaženje stavova između doktora Karadžića i gospodina
6 Krajišnika, da bi se onda birala osoba za koju bi bio gospodin Karadžić. Rekli
7 ste da je to bilo rijetko. E sad, rekavši da je /?bilo/ rijetko, da li se ipak
8 možete sjetiti nekog kandidata za člana vlade oko kojeg se doktor Karadžić i
9 gospodin Krajišnik nisu slagali? Sad, naravno, znam da je puno godina prošlo.

10 O: Pa, evo, d...da budem najsigurniji, ovaj, ra...radilo se o meni. Trebao
11 sam ja da budem šef policije, kao najizrasliji policajac iz zajedničkog MUP-a, i
12 na insistiranje doktora Karadžića postavljen je Mićo Stanišić, mimo volje
13 gosp...gospodina Krajišnika. To je najsigurniji primjer.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, sada samo što nije petnaest
15 do. Ako bi ovo bio dobar trenutak, možemo /?na pauzu/.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako Vama odgovora, gospodine Stewart,
17 onda ćemo poći na pauzu. Imat ćemo pauzu do 16.10h.

18 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

19 ... Početak pauze u 15.43h

20 ... Sednica nastavljena u 16.16h

21 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

22 Izvolite sjesti.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo poslužiteljice, molim Vas,

24

25

26

27

28

29

30

1 uvedite gospodina Mandića u sudnicu.

2 U međuvremenu, pitao sam se zašto gospodin Krajišnik nije dobio *laptop*,
3 jer sam ja to odobrio još prije nekoliko sedmica. I, koliko sam shvatio, *laptop*
4 jeste tu i samo je bilo pitanje potpisa u znak pristanka.

5 [Svedok je ušao u sudnicu]

6 G. STEWART: [simultani prevod] Nije pitanje potpisa, pitanje je tog
7 pristanka. Jer, mi smo tek dobili taj pristanak posljednjih nekoliko dana. Tu
8 jednostavno nije reč o jednom dokumentu od samo tri reda. Izgleda da je to mnogo
9 komplikovanije.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, ja ću videti šta se dešava. Jer,
11 prošlo je već par sedmica i ja sam se pitao kako je to moguće. Ali, prije svega,
12 *laptop* je stigao, a mi ćemo sada posvetiti punu pažnju odobrenju, pristanku da
13 se koristi.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, mi ćemo pokušati da ubrzamo koliko
15 god možemo.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, dajte onda sad da se koncentrišemo
17 na unakrsno ispitivanje gospodina Mandića.

18 Gospodine Mandić, izvinjavam se što sam se bavio jednim drugim pitanjem
19 kad ste Vi ušli u sudnicu. Gospodin Stewart će sada nastaviti svoje unakrsno
20 ispitivanje.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod]
2 P: Gospodine Mandić, Vama je pušten jedan transkript telefonskog
3 razgovora između Vas i gospodina Lugonje.
4 GĐA PREVODILAC: Prevodilac nije siguran u ime.
5 G. STEWART: [simultani prevod]
6 P: To je bilo na stranici 80 transkripta od četvrtka...
7 O: Petar Lugonja.
8 P: ...i Vama je postavljeno pitanje o gospodinu Prstojeviću. U tom
9 razgovoru - a to je na stranici 81 tog transkripta - gospodin Lugonja je, nakon
10 nekoliko prilično drskih rečenica, rekao: "Tomo vuče na svoju stranu jer je on
11 iz policije. Mislím da je on uglavnom u pravu. A onda tu je taj Prstojević,
12 predsjednik stranke i kriznog štaba, i Kecmanović /u engleskom transkriptu:
13 'Kezunović'/, premijer, znate?" I Vi kažete: "Da." I gospodin Lugonja nastava:
14 "Čini mi se da je taj Kecmanović /?Kezunović/ na izvestan način u pravu, najveći
15 dio vremena."
16 Izgleda, gospodine Mandić, da ovde gospodin Lugonja Vama objašnjava ko
17 je gospodin Prstojević i ko je gospodin Kecmanović /?Kezunović/, kao da Vi u tom
18 trenutku, kada razgovarate sa gospodinom Lugonjom, nemate nikakvih ličnih
19 saznanja o funkcijama i ljudima koji su na tim funkcijama i spornim pitanjima. I
20 to se sve dešava na Ilidži, je li tako?
21 O: Da.
22 P: I on ustvari mora da Vama ukratko objasni ko su ljudi, o čemu je
23 riječ, šta su sporna pitanja, je li tako?
24 O: Kako -
25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, ja pokušavam da
26 pronađem to u transkriptu od četvrtka -
27
28
29
30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Jesam li to rekao "četvrtak"? Izvinjavam
2 se, časni Sude, opet sam rekao pogrešan dan u sedmici. Mislio sam na utorak,
3 23., i jesam rekao četvrtak, a nisam rekao datum. To je potpuno moja greška,
4 časni Sude. Riječ je utorku, 23. Dakle, nastavlja se transkript /kako je
5 prevedeno/.

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Vi ste, ustvari, dali pogrešan početak
7 prve stranice. Nije riječ o 8600, već 8544. A druga referenca je bila tačna.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Izgleda da se raspao cijeli sistem.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nemojte nam ni objašnjavati, jer mi to
10 nećemo razumjeti. Molim Vas, nastavite.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Sistem je briljantan, ali broj je bio
12 pogrešan. No izvinjavam se, u svakom slučaju, riječ je o pogrešnom datumu. Riječ
13 je o utorku, 23.

14 P: Dakle, gospodine Mandić, izvinjavam se, u pitanju je bio datum. Ali,
15 dakle, on je Vama ukratko otpočeo objašnjavati o čemu je riječ. I onda, kada je
16 rekao... Možda bi ovo trebalo staviti pred Vas da Vas podsjetimo na taj razgovor,
17 to bi možda bila dobra ideja.

18 G. STEWART: [simultani prevod] To je dokazni predmet P413, tako da
19 svjedok to dobije u verziji na B/H/S-u.

20 P: Pokušaću da pronađem to za Vas, gospodine Mandić. Ima jedan pasus
21 koji počinje - a to je na stranici 82 transkripta, 6626 - gospodin Lugonja

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kaže: "Koljević je došao sinoć. Jebi ga, sinoć je došao Koljević, tamo se
2 zatvorili, ne daju nikom ući. Sastanak, bolan. Kakav je to način, jebi ga? To je
3 bagra, jebem mu mater."

4 Da li vidite taj pasus...

5 O: Da.

6 P: ...gospodine Mandić? Lugonja nam olakšava da ovo nađemo, zar ne? I onda
7 Vi kažete, gospodine Mandić: "Ma ja, trče, trče onom šefu. Dobro, ja ću
8 razgovarati sa Koljevićem i gore s Karadžićem."

9 Kada kažete: "Trče onom šefu," o kome govorite?

10 O: O doktoru Karadžiću.

11 P: Da li ste Vi shvatili, kada je gospodin Lugonja rekao: "Tamo su se
12 zatvorili i ne daju nikom ući," ko se to zatvorio?

13 O: Pa, ja mislim da... da je gore on naveo da je tu bio Kezunović, Tomo
14 Kovač i ovaj Prstojević. To je Krizni štab, čini mi se, rukovodstvo opštine
15 Ilidža u tom momentu.

16 P: Da li se onda gospodin Koljević zatvorio? Da li ste Vi to tako
17 shvatili? Ili je on došao da odgovori na žalbe u vezi s tim da su se oni
18 zatvorili?

19 O: Čin... -

20 P: Ili da li znate uopšte o čemu je riječ?

21 O: Čini mi se da su se oni zatvorili sa Koljevićem i da nisu dali Petru
22 Lugonji pristup tom sastanku. Samo da... Ja nisam bio upućen u... u događanja, ni
23 personalna ta... personalno postavljenje u bilo kojoj opštini, ali Petra Lugonju
24 znam otprije, on je moj drug 20 godina, pa je on na neki način pokušao meni da

25

26

27

28

29

30

1 ukaže na neke propuste na Ilidži koji su se događali i da ja, kao m... zamjenik
2 ministra MUP-a - odnosno budućeg pravosuđa, ne znam kad je ovo bilo - pokušam da
3 urazumim neke ljude kod gospodina Karadžića i proble... da ga upoznam sa
4 problemima na Ilidži.

5 To je više privatna linija nego... nego službena, pošto smo ja i Pero 20
6 godina zajedno se družili, prije rata.

7 P: Da li je bilo riječ o tome da je on bio Vaš prijatelj i da je on,
8 ustvari, bio taj koji je oklijevao da se u sve to uvuče?

9 O: Pa, on je prije rata bio u užem rukovodstvu, čini mi se Srpske
10 demokratske stranke, odnosno tih struktura u opštini Ilidža. I nije, očito,
11 mogao da se snađe, kada je počeo rat, u... u tim previranjima i, čini mi se, borbi
12 za vlast i pozicije u opštini. Pa je pokušao preko svog prijatelja, mene, da na
13 neki način prezentira on svoje viđenje vlasti u opštini Ilidža Karadžiću,
14 odnosno Koljeviću, što su mu Prstojević i ovi onemogućili.

15 P: Gospodine Mandić, izvinjavam se što sam Vas prekinuo. Gospođa Čmerić
16 me je upozorila da ste Vi dobili pitanje pogrešno formulisano, u pogrešnom
17 obliku. Vi ste bili taj koji je oklijevao, o Vašem oklijevanju sam ja pitao.
18 Mislim da ste Vi shvatili da je riječ o oklevanju gospodina Lugonje.

19 Dakle, da li je bilo u pitanju to da ste Vi, gospodine Mandić,
20 oklijevali da Vas uvuku u sve to?

21 O: Pa, ja sam b...bio r... mislim, nisam imao nikakve ko... službene
22 kompetencije u vezi sukoba, odnosno vlasti na Ilidže, civilne i...ili policijske.
23 Ali sam pokušao svojim autoritetom da ukažem i... odnosno, da pomognem Petru
24 Lugonji da on prezentuje stvarno stanje šta se događalo na Ilidži, jer se on
25 žalio na ponašanje Prstojevića i, donekl... Kezunovića, donekle Tome Kovača. Ovom
26 diskriptu */sic/*, odnosno ovom razgovoru je... poslije toga još smo dva prošli put
27 slušali mo... razgovora između mene i Tome Kovača, čini mi se nastavak ovoga, kad
28 sam ja pozvao Tomu -

29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine, pitanje je bilo da li ste Vi
2 oklijevali da Vas u to uvuku?

3 SVEDOK: Da.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite nastavite.

5 G. STEWART: [simultani prevod]

6 P: Dakle, šta je Vaš odgovor, gospodine Mandić? Kad ste rekli "da", da
7 li time ste rekli "da" da shvatate pitanje, ili "da" u smislu Vašeg odgovora?
8 Dakle, možete li nam reći da li ste Vi oklijevali da Vas uvuku u sve to?

9 O: Ja sam oklijevao da uđem u tu raspravu.

10 P: A da li ste Vi, ustvari, raspravljali o tom pitanju i sa gospodinom
11 Koljevićem i sa doktorom Karadžićem, sa bilo kojim od njih ili sa obojicom?

12 O: Ne sjećam se.

13 P: Dakle, on je tražio da se taj problem riješi i, ako se ne sjećate...
14 Nije Vam poznato da li je gospodin Lugonja imao direktne kontakte, lične
15 kontakte u vezi s ovim pitanjem, bilo sa gospodinom Koljevićem ili sa doktorom
16 Karadžićem, je li tako?

17 O: Pa, ja mislim da nije on uspio da dođe do ova dva čovjeka i da je on
18 napustio Ilidžu i otišao u Beograd, vrlo brzo.

19 P: Dakle, onda je barem moguće da se niko nije pozabavio ovim pitanjem i
20 raspravljao o njemu sa gospodinom Koljevićem ili doktorom Karadžićem? Moglo je
21 doći do toga?

22 O: Ne znam.

23 P: Ne znate. Da li se onda slažete da je to moguće?

24 O: Da.

25 P: Gospodin Prstojević je bio poslanik u Skupštini. Mislim da to nije
26
27
28
29
30

1 sporno. Vama je postavljeno pitanje da li je on imao bilo kakve odnose sa
2 gospodinom Krajišnikom, da li je bio blizak sa gospodinom Krajišnikom. I mislim
3 da ste Vi rekli -

4 G. STEWART: [simultani prevod] Samo trenutak, časni Sude.

5 P: Povuci ću nešto što sam Vam upravo iznio, gospodine, jer Vama je
6 postavljeno pitanje -

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Stewart je rekao "gospodine
8 Prstojević", a htio je da kaže "gospodine Mandić".

9 G. STEWART: [simultani prevod] Da, da, mislio sam "gospodine Mandić".
10 Hvala Vam.

11 P: Dakle, gospodine Mandić, Vama je postavljeno pitanje na stranici 84
12 transkripta, 8628: "Da li je gospodin Prstojević bio poslanik u Skupštini?" A Vi
13 ste rekli: "Da." A ja Vam tvrdim da on nije bio poslanik u Skupštini. Kada sada
14 o tome razmislite, pretpostavljam da bi prvo pitanje bilo: da li prihvatate da
15 je moguće da ste pogriješili tvrdeći da je on bio poslanik?

16 O: Da, ali sam ga viđao na skupštinama. Na sjednicama Skupštine.

17 P: A kada Vam je postavljeno pitanje, na istoj toj stranici: "Da li je
18 on, gospodin Prstojević, imao bilo kakav odnos sa gospodinom Krajišnikom, da li
19 je bio blizak gospodinu Krajišniku?" - Vaš odgovor je bio: "Mislim da je
20 gospodin Krajišnik imao veliki uticaj na gospodina Prstojevića kao poslanika u
21 Skupštini." Na osnovu činjenice da gospodin Prstojević nije bio poslanik u
22 Skupštini - a to je nešto što se može provjeriti, gospodine Mandić, ali da
23 nastavimo na toj osnovi - da li biste, onda, prihvatili da gospodin Krajišnik
24 nije imao veliki uticaj na gospodina Prstojevića?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne.

2 P: A odakle bi, onda, došao taj veliki uticaj gospodina Krajišnika na
3 gospodina Prstojevića?

4 O: Znači, vrlo često je dolazio gospodin Prstojević kod predsjednika
5 Skupštine na konsultacije, a čini mi se da su se iz... preko stranačkih struktura
6 poznavali i konsultovali, jer je gospodin Krajišnik iz Rajlovca, a gospodin
7 Prstojević sa Ilidže. Siguran sam da je gospodin Prstojević uvažavao gospodina
8 Krajišnika i kao predsjednika Skupštine i kao j...jednog od lidera, odnosno
9 uticajnih lju... političara u... u srpskom narodu.

10 P: Gospodine Mandić, da nam budu jasne različite stvari. Nije mi
11 potrebno niti želim da osporavam Vašu tvrdnju da je gospodin Prstojević poštovao
12 gospodina Krajišnika. To uopšte nije sporno pitanje. Ja Vas pitam za izvor,
13 odnosno za osnovu onoga što ste Vi opisali kao "veliki uticaj".

14 Šta možete da kažete Raspravnom vijeću, na osnovu Vaših vlastitih
15 saznanja, o stepenu uticaja koji je gospodin Krajišnik imao nad gospodinom
16 Prstojevićem?

17 O: Pa, pošto sam mislio da je stvarno čovjek poslanik u Narodnoj
18 skupštini, da je predsjednik opštine, da je čovjek iz Sarajeva i koji je dolazio
19 često n...na konsultacije na Pale, smatrao sam da ima... da je sigurno, ovaj, vrlo
20 često razgovarao sa gospodinom Krajišnikom i da je... da je primao njegove
21 savjete. To na... na osnovu toga sam mislio, n...

22 P: Gospodine Mandić, da li se slažete da to slijedi iz činjenice da Vi
23 niste čak ni znali da gospodin Prstojević nije bio poslanik, prema tome, ne
24 možete biti toliko upoznati sa političkim vezama koje je imao gospodin

25

26

27

28

29

30

1 Prstojević?

2 O: Tačno. Ja sam to o... zaključio iz ličnog zapažanja.

3 P: Na stranici 88 transkripta tog istog dana, još uvijek smo na tom
4 istom danu, pomenuli ste veliki animozitet gospodina Đerića u odnosu na
5 gospodina Krajišnika i on je mislio - pod "on" mislim na gospodina Đerića - da
6 on, kao predsjednik vlade, treba da ima mnogo veća ovlaštenja i da treba da
7 djeluje u skladu sa odlukama vlade.

8 Gospodine Mandić, da li ste na neki način bili lično očevidac neke
9 velike zlovolje gospodina Đerića u odnosu na gospodina Krajišnika?

10 O: Da.

11 P: A kada biste rekli da je to počelo?

12 O: Čini mi se odmah. Kad kažem "odmah", na p... kada je počeo rat i kada
13 je stvorena prva Vlada, odnosno srpska Skupština.

14 P: A kako se to manifestovalo, pa da ste Vi to mogli primijetiti, tome
15 biti očevidac?

16 O: Pa, ja kao član Vlade sam prisustvovao m...mnogim sjednicama Vlade i
17 komunicirao sam sa predsjednikom Vlade, i on je na neki način nipodništavao
18 /sic/ neke stavove, neke o...odluke gospodina Krajišnika i smatrao je da... da nisu
19 dovoljno dobre, da nisu dovoljno zrele, da... da se miješa u njegov rad, i tako
20 slično.

21 P: Da li možete navesti neki konkretan primjer nečega što je izazvalo
22 nekakvo neprijateljstvo ili ukazalo na nekakvu zlovolju u odnosu na gospodina
23 Krajišnika?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, mislim da n...ne mogu sad da se sjetim n...nečeg konkretnog, ali u
2 samom početku, čini mi se da se g...gospodin Đerić priklonio Biljani Plavšić i
3 Nikoli Koljeviću u anamne... anatemisanju, odnosno, na neki način, otporu prema
4 gospodinu Krajišniku, što se posle kroz instituciju vlade i... i... i ministarstava
5 osjetilo.

6 P: Da li je to bilo lično ili političko? Da li shvatate razliku?
7 Očigledno Vi shvatate. Dakle, da li je to bilo lične prirode ili političke?

8 O: Čini mi se lične prirode.

9 P: Da li ste ikada primijetili isto takvo neprijateljstvo sa strane
10 gospodina Krajišnika, u odnosu na gospodina Đerića?

11 O: Ne.

12 P: Postojao je konflikt između gospodina Đerića, s jedne strane, i Vas i
13 gospodina Stanišića, s druge strane; je li tako?

14 O: Da.

15 P: Možda je bolje da formulišem pitanje na ovaj način. Rekao sam da je
16 bio sukob, konflikt između gospodina Đerića, s jedne strane, i Vas i gospodina
17 Stanišića, s druge strane. Da li možete da kažete Vijeću, gospodine Mandić, da
18 li je potrebno povlačiti razliku između Vas i gospodina Stanišića, u ove svrhe,
19 da li možemo nastaviti na osnovu toga da u tom sukobu između gospodina Đerića, s
20 jedne, i Vas i gospodina Stanišića, s druge /?strane/, Vi i gospodin Stanišić
21 ste, praktično, djelovali kao jedan?

22 O: Ja lično mogu da kažem za sebe. Znači, smatrao sam neodgovornim
23 ljudima i političarima ove profesore po struci, Nikolu Koljevića, Biljanu
24 Plavšić i donekle gospodina Đerića, koji je baš onako, ovaj, bio pravi profesor.
25 Ja sam to ispoljavao kroz sastanke, kroz lične kontakte i odnose. I onda je

26

27

28

29

30

1 došlo do poremećenih odnosa, d...donekle poremećenih odnosa.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandić, mogu li Vas ponovo
3 zamoliti da pažljivo slušate pitanje? Pitanje je bilo: "Da li ste Vi i gospodin
4 Stanišić praktično bili kao jedno?" I nisam čuo nikakav odgovor na to pitanje.

5 SVEDOK: Ne. Ne, nismo bili.

6 G. STEWART: [simultani prevod]

7 P: Trebao sam da budem jasan, gospodine Mandić, da sam ja to
8 kvalifikovao "u ove svrhe". Ja nisam htio da iz Vas izvučem neku opštu izjavu da
9 ste Vi i gospodin Stanišić bili uvijek saglasni po svakom pitanju, već kada je
10 riječ o konfliktu sa gospodinom Đerićem. Znači, gospodin Đerić, s jedne strane,
11 Vi i gospodin Stanišić, s druge strane, i ja sam želio da krenem odatle da kažem
12 da li je potrebno da uopšte pravimo razliku između Vas i gospodina Stanišića. U
13 te svrhe - dakle, u te konkretne svrhe - Vas i gospodina Stanišića možemo da
14 tretiramo kao jedno, jer ste imali saglasan stav u tome?

15 P: Pa, gospodin Stanišić je, kao ministar MUP-a, više bio odgovoran
16 predsedniku države i g... komandi vojske, dok sam ja bio isključivo okrenut prema
17 vladi, odnosno gospodinu Đeriću. Znači, nisu... nesp... naši nesporazumi se nisu
18 poistovjećivali.

19 P: Dakle, sukob između gospodina Đerića i Stanišića, recite, koji je bio
20 izvor ili temelj tog sukoba?

21 O: Pa, temelj tog sukoba je bio što je gospodin Stanišić, kao ministar
22 MUP-a, odgovarao isključivo, u većem dijelu, predsjedniku državu i komandantu

23
24
25
26
27
28
29
30

1 vojske, načelniku Generalštaba, a u malom segmentu predsedniku Vlade. Recimo,
2 gospodin Đerić se nije slagao da bez njegovog znanja policija može da ide u neku
3 akciju ili n... ili nešto da preduzme, dok to Stanišić je smatrao nepotrebnim i
4 samo je o tome obavještavao ili dobijao naredbe od predsjednika Glavnog štaba,
5 odnosno predsjednika Republike Srpske. To je, čini mi se, sukob civilne i vojne
6 vlasti.

7 P: Sa njegove strane, recite, da li ste primijetili da li je gospodin
8 Krajišnik u svojstvu u kojem je bio, da li je podržavao gospodina Đerića, koji
9 je bio predsjednik vlade, ili je bio protiv njega?

10 O: Pa, nisam ja primijetio neki stav gospodina Krajišnika, da je tu neš...
11 da se on miješao u te odnose. Ako mislite na odnose Stanišića i gospodina
12 Đerića?

13 P: Vi ste rekli - a to se može pronaći na vrhu stranice 89 od 23.
14 novembra; inače je to broj 8643 - Vi ste rekli da: "Jedno vrijeme on" - dakle,
15 gospodin Đerić - "nije htio ni komunicirati sa gospodinom Krajišnikom."

16 Da li je to Vama izričito rekao gospodin Đerić?

17 O: Ne, nije mi rekao, ali sam primijetio, v... to se vidjelo, da je
18 izbjegavao razgovore i susrete sa Krajišnikom.

19 P: Vi ne znate konkretno iz prve ruke da li je gospodin Đerić konkretno
20 uspio održati taj odnos da ne razgovara s gospodinom Krajišnikom neko vrijeme?

21 O: Ne.

22 P: Na toj istoj stranici postavljeno Vam je pitanje o razlozima zbog
23
24
25
26
27
28
29
30

1 kojih je gospodin Đerić napustio mjesto predsjednika Vlade. Kao prvo - ovo je
2 točno, zar ne - bilo je 20 potpisnika, 20 potpisa koji su bili predočeni u
3 Skupštini u svrhu da se smijeni gospodin Đerić? Da li se sjećate toga?

4 O: Da.

5 P: Sjećate li se da li je bilo nekog konkretnog razloga za to, ili je to
6 bio odraz jednog općeg nezadovoljstva gospodinom Đerićem?

7 O: Mislim da je došlo do... do razmimoilaženja i nezadovoljstva i s jedne
8 i s druge strane; znači, između poslanika, s jedne strane, i gospodina Đerića,
9 sa druge strane. I mislim da je to bilo na Skupštini u Zvorniku 16. novembra,
10 kada je gospodin Đerić, nakon nekol'ko sati, podnio neopozivu ostavku.

11 P: Tokom Vašeg posljednjeg odgovora, gospodine Mandiću, recite, da li
12 ste Vi spominjali nekakvo nezadovoljstvo?

13 O: Na koga mislite, gospodine Stewart? Na poslanike il' gospodina
14 Đerića?

15 P: Ono što se dogodilo je da je prijevod - a sad ja ću pročitati iz
16 prijevoda: "Mislim da je bilo nerazumijevanja i razmimoilaženja na obje strane,
17 i među poslanicima, s jedne strane, i kod gospodina Đerića, s druge." Tu mi je
18 rečeno da ste Vi rekli da je bilo "nezadovoljstva i razmimoilaženja na obje
19 strane".

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Dakle, tih 20 potpisnika koji su uputili molbu, oni su uspjeli u
3 tome, naime, da se smijeni gospodin Đerić, zar ne? Kao što ste već rekli Vijeću.

4 O: Ja mislim da je gospodin Đerić podnio ostavku, a nije smijenjen.

5 P: On je sam skočio jer su ga uskoro, trenutak nakon toga, gurnuli?

6 O: Ne sjećam se.

7 P: Na strani 92 u svom iskazu, a to je 8636, govorili ste o gospodinu
8 Krajišniku i ljudima od njegovog povjerenja. Vi ste identificirali neke od njih.
9 I onda ste rekli... Zapravo, od Vas se tražilo da ih identificirate, i Vi ste
10 rekli: "Uglavnom se radilo o poslanicima iz predratne Skupštine Bosne i
11 Hercegovine i predsjednicima općina koji su bili postavljeni na te položaje na
12 samom početku rata."

13 A zatim ste dali konkretna imena: profesor Vojislav Maksimović, Petar
14 Čančar i Velibor Ostojić. I onda ste nastavili: "I ti ljudi koji su bili
15 uključeni u parlamentarni rad prije rata i na početku rata, među ostalim."

16 Profesor Maksimović, na osnovu Vaših opservacija i saznanja, što je bila
17 osnova tog konkretnog odnosa povjerenja koji je vladao između gospodina
18 Krajišnika i gospodina Maksimovića?

19 O: Profesor Maksimović je, čini mi se, bio šef poslaničke Srpske
20 demokratske stranke i član predratnog Parlamenta u zajedničkoj Skupštini Bosne i
21 Hercegovine.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, gospodin Krajišnik - koji je, naravno, bio predsjednik
2 predratne Skupštine Bosne i Hercegovine - je očito poznao profesora
3 Maksimovića odatle?

4 O: Da.

5 P: A gospodin Čančar, Petar Čančar?

6 O: Ja mislim da je gospodin Čančar isto bio poslanik predratni u
7 Skupštini i predsjednik jednog od vijeća u predratnoj Skupštini, a posle je bio
8 jedan od ključnih ljudi u Parlamentu srpskog naroda i čak ministar pravde jedno
9 vrijeme bio, čini mi se.

10 P: Mnogo kasnije, pretpostavljam, da je bio ministar pravde?

11 O: Mislim da je posle bio, ja sam to g... već... Da, da, mnogo kasnije, da.

12 P: A taj ključni položaj u Skupštini, mislite pritom na neki zvanični
13 položaj ili je on jednostavno bio aktivan i poštovan član?

14 O: Pa, ja mislim da je bio Petko Čančar predsjednik jednog vijeća u
15 predratnoj Skupštini. Vijeća naroda ili... ili... ne znam kog, ali Skupština ima dva
16 vijeća, Petko Čančar je bio od jednog... jednog vijeća p... sigurno predsjednik.

17 P: Gospodin Ostojić, gospodin Velibor Ostojić, koji je bio temelj za taj
18 odnos povjerenja koji je vladao među njima dvojicom?

19 O: Ja sam se u tom momentu sjetio gospodina Ostojića pošto je treći
20 čovjek iz Foče, od ovih na... svih navedenih. On je bio ministar za informisanje
21 predratnoj Vladi, a bio je poslije ministar, isto, informisanja u prvoj Vladi,
22 čini mi se. I č... kasnije potpredsjednik Vlade, i tako.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Mandiću, možda biste mogli reći Vijeću sljedeće. Ili, bolje
2 da ja Vama prvo nešto iznesem: Vi ste opisali gospodina Krajišnika kao jednog
3 poštovanog, efikasnog, fer predsjednika Skupštine. On je bio takav - kad
4 govorimo o njegovoj efikasnosti, pravičnosti, energičnosti, njegovom
5 temperamentu - on je bio takav kada je bio i na položaju predsjednika Skupštine
6 Bosne i Hercegovine? Pokazivao je iste kvalitete, zar ne?

7 O: Da.

8 P: Dakle, složili biste se: bilo bi zapanjujuće kada, nakon određenog
9 vremena, ne bi stvorio odnos povjerenja sa, ako ništa drugo, znatnim brojem
10 članova Skupštine, upravo ove Skupštine kojoj je on bio predsjednik? Slažete se?
11 Mislim, bio bi loš predsjednik da nije uspio postići barem to.

12 O: Ja sam tada govorio o ljudima, nabrojao sam ih trojicu, kojima je
13 gospodin Krajišnik u tim počecima rata najviše vjerovao, odnosno koji su bili
14 njemu najbliži u pogledu i politike i k... s kojima se najviše slagao, odnosno od...
15 od povjerenja. Ljudi nj... od povjerenja gospodina Krajišnika.

16 P: Možda bismo onda nešto mogli sada razjasniti. Dakle, kada se od Vas
17 tražilo da navedete osobe koje su uživale povjerenje gospodina Krajišnika, ova
18 trojica - dakle, Maksimović, Čančar i Ostojić - njih ste spomenuli kao trojicu
19 ljudi koji su imali posebno dobro i jako povjerenje gospodina Krajišnika?

20 O: Pa, između ostalih. Meni je u tom momentu palo na pamet ta trojica
21 ljudi. Mogao sam još nekoliko, neke ljude navest', ali... u tom momentu. Jer je i
22 Čančar i gospodin Maksimović su bili parlamentarci, a Velibor Ostojić je bio iz

23

24

25

26

27

28

29

30

1 prve, odnosno predratne Vlade. Pa mi je to palo na pamet za imena ljudi kada je
2 gospodin tužilac tražio pojedina imena da navedem, ja sam se tada sjetio ta tri
3 čovjeka, koji su sigurno bli... bili bliski saradnici gospodina Krajišnika.

4 P: U tom slučaju, gospodine Mandiću, da li biste mogli spomenuti još
5 neka imena, možda imena ljudi koji su uživali specijalno povjerenje gospodina
6 Krajišnika? Ne znam da li me razumijete, gdje ja tu pravim razliku. Ali, dakle,
7 za razliku od članova Skupštine s kojima bi bilo prirodno da predsjednik je
8 ostvario pristojan radni odnos. Dakle, da mi navedete ljude s kojima je jasno
9 imao jako specijalan stupanj povjerenja.

10 O: Pa, mislim da je imao sa s... članovima svog kabineta izuzetne odnose,
11 imao je sa mnom, recimo, izuzetne korektne odnose i imô je, čini mi se, u mene
12 puno, puno povjerenja.

13 G. STEWART: [simultani prevod] Da. Časni Sude, mi želimo reći da ono što
14 je u engleskom prevodu izašlo kao "kabinet", bilo bi bolje prevesti kao "u
15 njegovom uredu".

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Krajišnik... Ustvari, ne,
17 gospodine Stewart, ja se izvinjavam. I Vi ste maloprije napravili grešku.
18 Izvinjavam se. Ja bih radije da se umjesto onog što Vi smatrate da je pogrešno
19 prevedeno - umjesto, dakle, da tu pronalazimo novi prijevod, bilo bi bolje da to
20 provjerite sa svjedokom. Možda kada biste rekli: Vi ste rekli, gospodine
21 svjedoče, da je imao specijalno dobre odnose sa članovima - i onda dodate ono
22 što ste rekli, pa će tako prevodioci imati priliku. Jer na ovaj način sugerirate
23 svjedoku što hoćete da bude po Vama dobar prijevod, tako da... Pokušao sam, naime,
24
25
26
27
28
29
30

1 već ranije skrenuti pažnju Obrane na to, ali, eto, možda je bilo kod gospođe
2 Loukas. Dakle, mi tražimo od svjedoka da ponovi što je rekao, a ako još uvek
3 nešto ostane neriješeno, onda će prevodioci biti spremni da to riješe.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Razumijem o čemu govorite. Možda sad neće
5 konkretno funkcionirati, ja se izvinjavam. Ali od sada nadalje mislim da bismo
6 mogli tako pokušati.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, dobro. Ovo sad i nije toliko
8 specifično da bismo neophodno trebali ponavljati, ali za ubuduće. Nastavite.

9 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, možda bolje da to ipak iznesem, iako
10 nije tako sporno.

11 P: Dakle, kada ste opisivali, gospodine Mandiću, da je gospodin
12 Krajišnik imao jako dobre, specijalne odnose sa ljudima iz njegovog kabineta u
13 Parlamentu, na šta ste mislili?

14 O: Mislio sam na ljude koji su sa njim saradivali, z... na Miloša Savića,
15 na Nenada Radovića, na ove ljude koji su bili neposredni saradnici njegovi.
16 Govorim o... o kabinetu, o saradnicima o...od početka rata.

17 P: Vi ste opisali određen stupanj rivaliteta između gospodina Krajišnika
18 i gospodina Karadžića. Međutim, na istoj toj stranici - to je strana 92 -
19 postavljeno Vam je pitanje: "Kasnije, nakon 1992., da li je počeo da se razvija
20 neki rivalitet između doktora Karadžića i gospodina Krajišnika, počeo da se
21 razvija ili se činilo da će se početi razvijati?" Vi ste odgovorili: "Po mom
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 mišljenju, nakon nekoliko godina rata - dakle, nakon što smo nekoliko godina već
2 bili ratu - pojavila se neka vrsta rivaliteta što se tiče sprovođenja vlasti."

3 Gospodine Mandiću, "nekoliko godina" je nekoliko godina. Kad kažete da
4 se neka vrsta rivaliteta razvila nekoliko godina od početka rata, sad kad se
5 probate podsjetiti - kada je to bilo, kada je do tog rivaliteta došlo, kada se
6 prvi put pojavio, kao što ste rekli?

7 O: Pa, t...to... to je... taj rivalitet, čini mi se, da su izazvali, odnosno
8 pravili ljudi oko... u Vladi i oko gospodina Karadžića i gospodina Krajišnika. To
9 je neki latentni bio sukob i rivalitet koji su, čini mi se, pravili ljudi oko
10 njih. Ali n...ne posle nekol'ko godina, već posle nekol'ko mjeseci ili godinu dana
11 rata.

12 P: Gospodine Mandiću, moram Vas onda pitati zbog čega ste ranije rekli
13 Pretresnom vijeću da je do toga došlo nekoliko godina nakon početka rata?

14 O: Pa, sigurno se radi o lapsusu, o greški, jer je rat, čini mi se, tri
15 godine i nešto trajao. Znači... A ja sam govorio o uglavnom 1992. godini i 1991.,
16 tako da sigurno se radi o grešci.

17 P: Gospodine Mandiću, dobro razmislite, očito je došlo do dva lapsusa,
18 jer Vi ste rekli: "Moje je mišljenje da je nakon nekoliko godina rata, dakle
19 nekoliko godina od početka rata, da je došlo do neke vrste rivaliteta." Šta nam
20 sad Vi kažete? Probajte sada biti što je moguće konkretniji, s obzirom da je tu
21 ipak došlo do izmjene. Što sada kažete, kada se prvi put počeo pojavljivati taj
22 rivalitet?

23 O: Po mom mišljenju, po mom stavu, nakon prve godine rata.

24 P: A, po Vama, rat je počeo kada?

25 O: Početkom 1992. godine.

26

27

28

29

30

- 1 P: Dakle, taj rivalitet se počeo pojavljivati početkom 1993.?
- 2 O: Da. Ili krajem 1992. Al' nakon oko godinu dana početka rata.
- 3 P: Vi ste to lično primijetili?
- 4 O: Ne ja, već dosta ljudi je to komentarisalo, odnosno primjećivalo, pa
- 5 smo na tu temu često razgovarali, o odnosima predsjednika Skupštine i
- 6 predsjednika Republike Srpske.
- 7 P: Vi ste u to vrijeme već bili u Beogradu, zar ne?
- 8 O: Da.
- 9 P: Da li je nešto od svega toga bilo možda na razini političkih glasina?
- 10 O: Ne.
- 11 P: Dakle, u tim diskusijama - očito se o tome radilo - da li je
- 12 pronađeno nešto, da li je nešto definirano bilo kao sam uzrok, korijen tog
- 13 rivaliteta?
- 14 O: Pa, čini mi se da se najviše radilo o kadrovskim problemima, odnosno
- 15 kadrovisanju /sic/ u svim segmentima vlasti u Republici Srpskoj, i odnosu
- 16 Republike Srpske i Srbije.
- 17 P: Da se pozabavimo svakim od tih posebno. Problemi koji su se odnosili
- 18 na kadrovska pitanja u Republici Srpskoj, Vi kažete da je, na osnovu tih
- 19 razgovora, Vama izgledalo da je došlo do razmimoilaženja u stavovima, i to
- 20 istaknutih, između doktora Karadžića i gospodina Krajišnika?
- 21 O: Da.
- 22 P: Možete li nam nekako sažeti ili ukratko reći u čemu se sastojalo to
- 23 razmimoilaženje?
- 24 O: Ja sam lično, u... u razgovoru sa gospodinom Krajišnikom, često puta
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 komentarisao, a i drugim ljudima, kada bi se postavljali ključni ministri u
2 vladu ili javna preduzeća ili bilo na neke funkcije, da je gospodin Krajišnik
3 odlukama gos...gospodina Karadžića, a pod uticajem i Biljane Plavšić i Nikole
4 Koljevića, bio nezadovoljan tim kadrovskim, recimo, rešenjima. Od ministra MUP-
5 a, koji su dolazili sa poljoprivrednim fakultetom ili nekim višim s...stručnim
6 spremama, pa do ministarstava privrede i svih ostalih, k... što se tiče vlade, a i
7 javnih preduzeća.

8 P: A onda drugi krak ili drugi korijen - ako hoćete tako, dakle - su
9 bili odnosi između Republike Srpske i Srbije. Možete li nam ukratko iznijeti
10 gdje su se tu razmimoilazili u stavovima?

11 O: Pa, doktor Karadžić je puno više imao povjerenja i naslanjao se na
12 politiku Srbije, odnosno Slobodana Miloševića, dok je Krajišnik bio više za
13 samostalnu politiku Republike Srpske, u odnosu i na Federaciju, odnosno zaraćene
14 snage, i u odnosu na... na vanjsku politiku. I mislim da je tu došlo do malo većih
15 razmimoilaženja. Naime, doktor Karadžić je bio pod velik... moje lični /sic/
16 mišljenje, pod velikim uticajem gospodina Miloševića, dok tu sa Krajišnikom nije
17 bilo tako.

18 P: Sebe ste opisali kao čovjeka koji je bio blizak gospodinu Krajišniku.
19 Tokom svjedočenja - i danas i ranije tokom suđenja - rekli ste Pretresnom vijeću
20 da Vi ustvari niste znali gospodina Krajišnika početkom 1991. i da se ta
21 bliskost razvila tokom sljedeće godine. Prvo nam recite: šta biste rekli, u
22 kojoj tački ste bili najbliži u političkim odnosima sa gospodinom Krajišnikom?

23 O: Ja nikad nisam govorio o političkim stavovima, već o odnosu dva
24
25
26
27
28
29
30

1 čovjeka. Kada su naišli krizni mjeseci, uoči rata i početkom rata, vrlo često
2 sam se konsultovao sa gospodinom Krajišnikom koji je, bar za mene, u to vrijeme
3 bio najozbiljniji srpski političar na političkoj sceni u Bosni i Hercegovini, za
4 razliku od Nikole Koljevića i Biljane Plavšić koja je, recimo, zamrzne članstvo
5 u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine i hoda privatno po nekim manastirima,
6 gradovima, crkvama, i tako. A za razliku od nje, gospodin Krajišnik mi je u
7 svakom pogledu pokušao pomoći u odnosima unutar MUP-a, predratnog, i stvaranju
8 novog MUP-a, odnosno pravosuđa.

9 P: Da stavimo po strani bilo kakvo etiketiranje, bilo lično ili
10 političko; ali, na osnovu Vašeg vlastitog opisa Vaših odnosa sa gospodinom
11 Krajišnikom, kao što ste to upravo učinili, kada biste rekli, u kojoj tački ste
12 Vi bili najbliži sa gospodinom Krajišnikom?

13 O: Ja mislim da je to kraj 1991. i poslije čitav tok rata i posleratnog
14 perioda.

15 P: I Vi jeste razvili vrlo bliske lične odnose sa gospodinom
16 Krajišnikom, je li tako?

17 O: Pa, n...nismo mi bili bliski nit' smo se često... nismo porodični
18 prijatelji, nismo... nismo se često sastajali, ali smo imali neki, bar po meni, p...
19 i pogotovo moj odnos prema Krajišniku je bio sa poštovanjem i znao sam sve što
20 čovjek kaže da će ispuniti, da će biti tako, ako je u njegovoj moći da to... utiče
21 na to; bilo u segmentu vlasti, bilo... bilo kom segmentu života, od privatnog do
22 državnog.

23 P: Dali ste iskaz i postavljena su Vam pitanja u srijedu, 24. novembra.
24 Na stranici 26, a to je 8663 transkripta, postavljeno Vam je pitanje o tome na

25

26

27

28

29

30

1 koji način je davana finansijska podrška u vezi sa Sokocem, kada je očigledno
2 zvanično finansiranje policijske stanice na Sokocu bilo suspendovano. Da li se
3 sjećate tog dijela Vašeg svjedočenja?

4 O: Da.

5 P: Ja mogu da Vas dalje podsjetim, ako želite, gospodine Mandić.

6 O: Ako može samo malo.

7 P: Da - znači, sjećate se i ne treba Vas podsjetiti?

8 O: Ne, ako možete da me podsjetite.

9 P: Podsjetiću Vas na isti način na koji Vas je podsjetio gospodin
10 Tieger, iz vašeg razgovora. Rekli ste da ste u to vrijeme imali specijalnu kasu,
11 kao načelnik odjeljenja u ministarstvu, i da je čovjek koji je pokojni bio
12 načelnik policije u Sokocu i da Vas je preduhitrio i da se nije, ustvari,
13 ponašao u skladu sa dogovorenim politikom. "On je otpustio sve zaposlene
14 muslimanske nacionalnosti prije nego što je to bilo ko drugi uradio i, kao
15 rezultat toga, policijska stanica na Sokocu je suspendovana. Naravno, ljudi su
16 morali da prime svoje plate, da kupe gorivo i sve ostalo, jer nisu imali od čega
17 da žive i rade. I, u dogovoru sa Mićom Stanišićem, koji je već bio tada srpski
18 ministar u srpskom MUP-u, ja sam, uz znanje Radovana Karadžića, izvršio transfer
19 sredstava iz te kase u Sokolac. To je pokrilo plate, troškove za gorivo, i sve
20 ostalo. To je bio prilično rizičan potez koji sam ja sakrio u odnosu na
21 papirologiju i odluke, i rekao da je nešto od toga došlo iz Banja Luke, a nešto
22 iz Medića. I to je ustvari bio način da se stanica održi živom dva mjeseca, da
23 stanica funkcioniše dva mjeseca."

24

25

26

27

28

29

30

1 I to je bilo u Vašem iskazu. Gospodine Mandić, ja u ovom trenutku ne
2 želim da ispitujem razlike između Vašeg intervjuja i Vašeg svjedočenja i da
3 zalazim u detalje toga, ali moje pitanje je vrlo jednostavno. Gospodin Krajišnik
4 nije učestvovao u bilo čemu od toga, zar ne? On nije imao nikakva saznanja o
5 tome?

6 O: Ne.

7 P: Postavljen Vam je niz pitanja o dokaznom predmetu 420.

8 G. STEWART: [simultani prevod] I pitam se da li biste to mogli dati
9 svjedoku?

10 P: To je dokument za koji ste Vi priznali da ste ga potpisali, zar ne,
11 gospodine Mandić?

12 O: Da.

13 P: I, na stranici 41 transkripta, stranica 8678, Vi ste konkretno rekli
14 da ste dobili uputstvo novopostavljenog ministra unutrašnjih poslova, Miće
15 Stanišića, da pošaljete takvu vrstu telegrama "i to je ono što sam ja uradio".

16 O: Da.

17 P: I, Vi ste svjedočili da, što se Vas tiče, to je bilo u skladu sa
18 odlukama koje su već bile donesene u ime srpskog naroda. Ali sam gospodin
19 Krajišnik nije lično učestvovao u pripremama i slanju ovog konkretnog dokumenta,
20 zar ne?

21 O: U pravu ste. Znači, gospodin Krajišnik je u tom momentu bio u
22 Lisabonu, zajedno sa Karadžićem, doktorom, Alijom Izetbegovićem i, čini mi se,
23 Matom Bobanom, gdje je potpisan takozvani Cutileirov plan, gdje se verifikuje
24 stvaranje policije i vojske na nacionalnoj osnovi, o čemu me je obavijestio Mićo
25 Stanišić i rekao je da, u skladu sa Cutileirovim planom, odnosno odlukama

26

27

28

29

30

1 ovi...ovih... Skupštine i ovih akata koji su navedeni u depeši, da pošaljem i
2 obavijestim o ovome s... na čitavu... po čitavoj teritoriji policijske stanice i... i
3 autonomne regije, i tako.

4 P: Pa, pretpostavljam, prva stvar na koju sam želio da ukažem, gospodine
5 Mandić, može izgledati kao digresija. Vi se slažete da Vam je sada palo na
6 pamet, veoma konkretno ste se sjetili da je gospodin Krajišnik učestvovao u
7 međunarodnim pregovorima i da je u to vrijeme bio u inostranstvu jer je bio na
8 tim pregovorima, je li tako? To je sada jasno?

9 O: Da.

10 P: I kakvu Vam je informaciju gospodin Stanišić dao koja Vam je bila
11 potrebna, koju - drugim riječima - već niste imali?

12 O: Pa, ja sam znao za odluke Skupštine srpskog naroda i za donošenje
13 ovoga zakon... Ustava Republike... Srpske Republike Bosne i Hercegovine i donošenje
14 Zakona o unutrašnjim poslovima, koje sam naveo u ovoj depeši. Znači, samo me je
15 obavijestio da je u Lisabonu parafiran Cutileirov plan i da treba da pošaljem na
16 teren ovu depešu, po čitavoj Bosni i Hercegovini, što sam ja uradio.

17 P: Sada se vraćamo na stranicu 11, a to je u transkriptu stranica 8648.
18 Vi se pozivate na odluku Skupštine srpskog naroda Bosne i Hercegovine, kada je
19 riječ o uspostavljanju srpskog MUP-a. Kada se došlo do te odluke?

20 O: Pa, n... u depeši piše "na sjednici održanoj 27.03.1992. godine".

21 P: Kojom je proglašen Ustav Srpske Republike. Vi o tome govorite...

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, i -
2 P: ...zar ne?
3 O: Da. I donešen Zakon o unutrašnjim poslovima.
4 P: Zakon o unutrašnjim poslovima koji se ovdje primjenjuje - to je ono o
5 čemu Vi govorite, je li tako?
6 O: Da. Koji je donijela Skupština srpskog naroda.
7 P: Na stranici 11, stranici na koju smo se upravo pozivali, govorili ste
8 o gospodinu Radoviću koji je govorio nakon gospodina Stanišića na sastanku koji
9 je održan u Banja Luci 11. februara. I Vi ste rekli da je gospodin Radović
10 govorio nakon gospodina Stanišića, diskutujući o odluci Skupštine srpskog naroda
11 Bosne i Hercegovine u vezi sa osnivanjem srpskog MUP-a.
12 Sasvim je jasno da niste mogli govoriti o odluci od 27. marta, jer 27.
13 mart još nije bio stigao; prema tome, morali ste govoriti o nekoj drugoj odluci
14 prije 11. februara, zar ne?
15 O: Morate malo razjasnit', gospodine Stewart.
16 P: Paus koji sam Vam prije par minuta citirao, u kojem ste govorili o
17 raspravi o odluci Skupštine srpskog naroda Bosne i Hercegovine u vezi sa
18 osnivanjem srpskog MUP-a, došao je u pitanje. A pitanje na stranici 11 - to je
19 *reference* koju sam već dao - je da je gospodin Radović govorio nakon gospodina
20 Stanišića, a govorimo o sastanku od 11. februara 1992. I gospodin Tieger Vam je
21 rekao: "Gospodin Radović, koji je govorio nakon gospodina Stanišića, raspravljao
22 je o diskusiji /?odluci/ Skupštine srpskog naroda Bosne i Hercegovine u vezi sa
23 osnivanjem srpskog MUP-a?" I, Vi ste rekli: "Tačno. Prije tog sastanka,
24 Skupština srpskog naroda Srpske Republike Bosne i Hercegovine donijela je odluku
25
26
27
28
29
30

1 o osnivanju srpskog MUP-a i mislim da je tom prilikom donesen zakon, usvojen je
2 zakon o MUP-u."

3 Dakle, Vi ste se sjetili da je odluka i zakon o MUP-u donesen prije 11.
4 februara. To je bilo na osnovu Vašeg sjećanja, zar ne?

5 O: Vjerovatno sam pogriješio datume. Ja bi' molio ako možete da mi date
6 samo d... sa sjednice u Banja Luci diskript /sic/ da pogledam, da pokušam da Vam
7 razjasnim o čemu se radi. Da li je to donešena odluka ili je usvojen taj zakon?

8 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, pokušavam da se sjetim kad
9 treba da imamo pauzu. Mislim da je ovo vreme kada, po pravilu, imamo pauzu.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ovo je približno vreme kada obično
11 imamo pauzu. Svjedok bi želio da pogleda transkript. Ne znam da li -

12 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, to sam imao na umu. Zbog toga bi bilo
13 zgodnije da imamo pauzu.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da se to pronade tokom pauze. Onda ćemo
15 napraviti pauzu do 17.55h.

16 G. TIEGER: [simultani prevod] Samo da bi pomogao Sekretarijatu, to je
17 dokazni predmet 415.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Hvala, gospodine Tieger.

19 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

20 ... Početak pauze u 17.34h

21 ... Sednica nastavljena u 17.58h

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
2 Izvolite sjesti.
3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da se svjedok uvede u sudnicu.
4 [Svedok je ušao u sudnicu]
5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, izvolite nastavite.
6 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.
7 P: Gospodine Mandić, tražili ste mogućnost - i to je fer da treba da
8 imate mogućnost - da osvježite pamćenje u vezi sa sastankom koji je održan u
9 Banja Luci 11. februara 1992., i to je dokazni predmet 415. Prvo što ću Vas
10 zamoliti da uradite, gospodine Mandiću - u skladu sa onim što je predsjedavajući
11 sudac Orije rekao prije pauze - da pročitate, dakle, drugi paragraf, ovo ispod
12 imena gospodina Stanišića. Dakle, tu se na prvoj stranici spominje gospodin
13 Stanišić i onda jedan paragraf koji počinje riječima: "Stav Ministarskog
14 savjeta..." Ja ću Vas zamoliti da pročitate sljedeći paragraf, onaj koji počinje
15 riječima: "MUP..."
16 O: "Mu... MUP SRBiH..."
17 P: Da, molim Vas, pročitajte to naglas. Da, zaboravio sam, nisam rekao
18 da pročitate naglas. Molit ću Vas da pročitate cijeli taj paragraf naglas, dokle
19 Vam ja ne kažem da možete stati. Hvala.
20 O: "MUP SRBiH dijele Muslimani, a ne Srbi, kako se o tome informiše
21 javnost, jer SDA, na primjer, u stanici milicije Stari Grad ima oko 1.000 ljudi
22 u rezervnom sastavu milicije, od čega je samo tridesetak Srba, koji skoro da
23 nemaju ni uniforme, za razliku od ostalih koji su naoružani najsavremenijim
24
25
26
27
28
29
30

1 oružjem. Mora se raditi na organizaciji srpskog MUP-a, i to od o -"

2 P: U redu, u redu, hvala Vam. Možete stati. Mi smo već prošli ovaj
3 ključni dio.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude, samo trenutak.

5 [Obrana se savetuje]

6 G. STEWART: [simultani prevod] U redu.

7 P: Gospodine Mandiću, ja se izvinjavam. Pokušavam da izbjegnem da Vas
8 mučim time da morate se baviti lingvističkim pitanjima, iako sam siguran da u
9 /?odgovarajućim/ okolnostima biste Vi mogli nešto nam pomoći. Ali u prvih
10 nekoliko riječi koje se na srpskom čitaju ovako: "MUP SRBiH dijele Muslimani",
11 molim Vas, možete li objasniti Pretresnom vijeću šta se ovdje misli s ovom
12 riječju "dijele"?

13 O: Pa, ja sam prije nekol'ko dana, kas... kada sam odgovarao na pitanja
14 advokata Optužbe, rekao da je... kada su nacionalne stranke došle na vlast,
15 tražile su da MUP ima sastav kao nacionalni sastav Bosne i Hercegovine. To
16 znači, ako je, recimo, bilo t... Muslimana u Bosni i Hercegovini 35%, da MUP
17 odražava taj procenat zaposlenih u... zaposlenih u... u MUP-u. U tom momentu,
18 najviše pripadnika policije je bilo iz redova srpske nacionalnosti, i Stranka
19 demokratske akcije, odnosno vlast je tražila da se ili pojačaju stanice
20 milicije, odnosno policija sa kadrovima, odnosno iz tih nacionalnih struktura
21 Muslimana, a da se otpusta /sic/ iz MUP-a pripadnici srpske nacionalnosti, da bi
22 se uravnotežio odnos sa brojem stanovnika. Ako s... ako sam... pokušao sam da
23 objasnim razloge ovoga.

24 P: Da, gospodine Mandiću.

25 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, zamolit ću preko Vijeća:

26

27

28

29

30

1 naime, došlo je do jednog problema sa prevodom u dokumentu 415, u prvom redu ili
2 u prva dva reda ovog paragrafa. Ja ne znam da li prevodioci sad prevode ili
3 čitaju iz ovog dokumenta, jer tu bi mogao biti problem. Meni je rečeno da prevod
4 nije točan; međutim, mi smo sad isti prijevod čuli.

5 [Odbrana i prevodilac se savetuju]

6 G. STEWART: [simultani prevod] Da, to je onda sasvim jasno. Ja sam
7 zapravo se trebao ispričati, nisam naznačio prevodiocima zbog čega ovo sve
8 radimo.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mogu li sada zamoliti da mi se kaže da
10 li je prijevod takav da... Samo da vidim da li shvaćam. MUP Socijalističke
11 Republike Bosne i Hercegovine, njega dijele Muslimani, a ne Srbi. Da li je to
12 dobro razumijevanje?

13 G. STEWART: [simultani prevod] Sada ga dijele, tj. u tom trenutku ga
14 dijele. Ja mislim da su tako rekli.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, sad je jasno.

16 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala Vam i oprostite što smo izgubili
17 toliko vremena.

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Taj trenutak smo iskoristili efikasno.

2 G. STEWART: [simultani prevod]

3 P: Dakle, to smo sad razjasnili. Gospodine Mandiću, Vi ste bili na tom
4 sastanku, a Vaš... pa, šef, zapravo, gospodin Stanišić, zar ne, je u sljedećem
5 paragrafu rekao: "Mora se raditi na organizaciji srpskog MUP-a, i to od
6 opštinskih preko regionalnih." To zvuči kao da gospodin Stanišić iznosi svoj
7 prijedlog. Recite da li sam u krivu? Mislim, tu se kaže: "Mora postojati zaseban
8 srpski MUP."

9 O: Mislim da Stanišić prenosi stav Ministarskog savjeta koji je u prvom
10 parafu /sic/ naveden.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Tieger?

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Prije nego što gospodin Stewart nastavi,
13 samo jedan mali ispravak. Mislim da nigdje u dosadašnjem materijalu nismo
14 vidjeli da je gospodin Stanišić bio šef gospodinu Mandiću u to vrijeme.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Da. Ja se izvinjavam, to je tačno. Ja sam
16 malo unaprijed govorio već.

17 P: Da pogledamo sada komentar gospodina Radovića, to je njegov kraći
18 komentar odmah ispod. On tu obavještava prisutne da je Skupština Srpske
19 Republike Bosne i Hercegovine donijela odluku o formiranju srpskog MUP-a, i

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 upoznaje prisutne sa tekstom i sadržajem.

2 Mi nismo 100% sigurni o srpskom, ali što se tiče ovog o čemu je govorio
3 gospodin Radović, da li se sjećate toga da li je on čitao ili iznio pred
4 okupljene neki tekst, neki dokument?

5 O: Pa, m...mislim samo da treba ove akte rastumačiti. Nenad Radović
6 obavještava prisutne da je Skupština donijela samo odluku, a ne akte, odnosno
7 Zakon o unutrašnjim poslovima srpskog MUP-a. Znači, u februaru mjesecu je
8 Skupština donijela odluku o formiranju srpskog MUP-a i upoznaje prisutne srpske
9 kadrove iz zajedničkog MUP-a sa tekstom te... i sadržajem te odluke. Znači, ne
10 govorimo to, gospodine Stewart, o Zakonu o unutrašnjim poslovima koji je
11 Skupština donijela 27.03.1992., već samo o odluci da se to formira.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, pitam se da li bismo mogli
13 pred svjedoka staviti jedan dokument koji je već ušao u spis. To je jedan od
14 dokumenata koji je ušao preko gospodina Treanora, a to je dokument P65 u
15 registratoru 9A, pod 103.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart - a, naravno, to
17 vrijedi i za Tužilaštvo - ako predviđate da ćete trebati bilo koji od brojnih
18 dokumenata gospodina Treanora, molim Vas unaprijed kažite Tajništvu, kako bi
19 mogli to početi tražiti.

20 G. STEWART: [simultani prevod] Nisam to očekivao do prije pet minuta,
21 ali sam trebao to onda napraviti čim mi je palo na pamet, dakle prije pet
22 minuta. Imat ću to na umu, časni Sude.

23 P: Gospodine Mandiću, ovo je Zakon o unutarnjim poslovima, koji je
24 objavljen u *Službenom glasniku* 23. maja /?marta/ 1992. godine. Tu se iznosi

25

26

27

28

29

30

1 Zakon o unutrašnjim poslovima koji je donijela Narodna skupština, kao što je
2 ovdje napisano - dakle, Skupština Republike Srpske - na sjednici 28. februara
3 1992. godine. Prednost je što ste odvjetnik, gospodine Mandiću. U svakom
4 slučaju, možete li pogledati dokument i potvrditi da je to onaj dokument o kojem
5 ste Vi govorili kada ste spomenuli Zakon o unutrašnjim poslovima?

6 O: Da.

7 P: Dakle, ako razmatramo dokument koji ste Vi poslali, od 31. marta
8 1992., dakle, to je onaj dokument 420, koji smo ranije koristili, Vaš potpisani
9 dokument vezan za uputstvo gospodina Stanišića, koji se odnosi na osnivanje
10 srpskog MUP-a. U tom ste dokumentu počeli tako što ste rekli: "Na sastanku
11 održanom 27. marta 1992., Skupština srpskog naroda Bosne i Hercegovine
12 proglasila je Ustav Srpske Republike Bosne i Hercegovine." I onda dalje, niže u
13 tekstu, govorite: "U tom pogledu, usvojen je Zakon o unutrašnjim poslovima koji
14 treba jedinstveno primjenjivati na teritoriju Republike srpskog naroda u Bosni i
15 Hercegovini, sa stupanjem na snagu 1. aprila 1992. godine," a zatim se imenuje
16 Mićo Stanišić, koji je do tada bio savjetnik u MUP-u BiH, dakle, imenuje ga se
17 za ministra.

18 Dakle, da li je Vaše objašnjenje da je Ustav bio proglašen 27. marta
19 1992., ali je Zakon o unutrašnjim poslovima donesen ranije, u ovom dokumentu?
20 Dakle, da je usvojen na sjednici od 28. februara, jesam li u pravu?

21 O: Ne vjerujem da se može zakon o unutrašnjim poslovima donijeti prije
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ustava, kao najvišeg akta. Onda je ustav morao do... biti ranije, ovaj, donešen.

2 P: Ne izgleda vjerovatno, uz svo poštovanje. U svakom slučaju, ovo je
3 važan dokument. Zapravo Vam dajem kompliment. Vi biste se pobrinuli da se, kada
4 se citira nešto, da sve bude tačno, Vi i Vaše kolege u ministarstvu, zar ne
5 biste?

6 O: Da. Ja sam stavio podatke o sa... kojim sam raspolagao u tu depešu.
7 Znači, informacije koje sam ja dobio. Nisam prisustvovao skupštinama koje su
8 donosile Ustav, odnosno Zakon o unutrašnjim poslovima. Ali očito je da nije
9 donešen Zakon o unutrašnjim poslovima prije dvane... 11.02.1992. godine, već samo
10 odluka o formiranju srpskog MUP-a na proširenom sasta... Ministarskom savjetu,
11 gdje je prisustvovao gospodin Stanišić jer je bio član savjeta, i odlukom
12 Skupštine. Tek je, znači, nakon 16 dana donesen Zakon o unutrašnjim poslovima na
13 Skupštini. Znači, ova dva akta, odnosno moja depeša, odnos... i... i ovaj sastanak u
14 Banja Luci, objašnjava red poteza i Skupštine i Ministarskog savjeta i članova
15 srpskog kadra, odnosno kadra srpske nacionalnosti u zajedničkom MUP-u.

16 P: Možete li nam pomoći onda, gospodine Mandiću, vezano za dokument koji
17 ste Vi poslali 31. marta 1992. Vi kažete, to je tri paragrafa niže na tom
18 dokumentu: "Onog dana kad taj zakon stupi na snagu" - a pritom mislite na Zakon
19 o unutrašnjim poslovima, jer se u tekstu ne spominje nijedan drugi zakon -
20 "Centar službi bezbjednosti i stanice javne bezbjednosti Socijalističke
21 Republike Bosne i Hercegovine na teritoriji Srpske Republike Bosne i Hercegovine

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 se ukidaju, prestaju funkcionirati, a njihove nadležnosti, zadaci i obaveze koje
2 spadaju u zaduženja organa unutrašnjih poslova bit će preuzeti od strane gore
3 spomenutih organizacijskih jedinica MUP-a Srpske Republike Bosne i Hercegovine."

4 Gospodine Mandiću, možete li nam pomoći, s obzirom da Vi imate dokument
5 na srpskom, dakle u originalu? Gdje to možemo pronaći tu specijalnu odredbu koju
6 sam sad spomenuo? Dokument je prilično dugačak i govori se i o školskim
7 uniformama i svemu. Možete li pomoći i Vijeću - a i meni, usput - da nam kažete
8 gdje u dokumentu - dakle, u Zakonu o unutrašnjim poslovima - možemo pronaći ove
9 odredbe koje se odnose na ukidanje i prestanak funkcioniranja MUP-a
10 Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, i da onda te dužnosti preuzima MUP
11 Srpske Republike?

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Tieger?

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja ne znam da li je ovo važan dio
14 unakrsnog ispitivanja, da svjedok to pronađe, ili može biti od koristi ako ja to
15 identificiram?

16 G. STEWART: [simultani prevod] Ja neću imati ništa protiv.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Imali ste namjeru da koristite 126,
18 gospodine Tieger?

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Da.

20 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala. Da vidimo. Hvala, hvala Vam na
21 tome.

22 P: 126, o tome Vi govorite u dokumentu koji ste Vi sastavili, zar ne?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da.

2 P: A zatim 127 se vezuje na to, proizlazi iz toga. Malo je općenitiji,
3 ali, bar što se tiče zaposlenih u MUP-u, proizlazi iz ovog, je li tako?

4 O: Da. To je uređeno t... ovim Zakonom o unutrašnjim poslovima, što sam ja
5 naveo u depeši. I čini mi se da sam u njoj na...naveo Sarajevski dogovor, to je
6 dogovor o Cutileirovom planu koji je verifikovan u Lisabonu tridesetog, dan
7 prije slata /sic/ ove depeše, 30. marta, ja mislim.

8 P: I što ste konkretno htjeli reći u vezi sa tim Sarajevskim sporazumom,
9 odnosno dogovorom?

10 O: Pa, mislim da se odnosi na... taj Sarajevski sporazum se odnosi na to -
11 međunacionalni dogovor o kantonizaciji Bosne i Hercegovine po nacionalnom
12 principu.

13 P: Nije li onda situacija ovakva: među ostalim stvarima, Sarajevski
14 sporazum je razmatrao i način organizacije koji bi uključivao i mogućnost
15 posebnog srpskog MUP-a?

16 O: Da.

17 P: Dakle, koliko se Vi sjećate - većina ovog se može provjeriti, što je
18 u dokumentima - međutim, po Vašem sjećanju, postojala je, dakle, ta odluka
19 Skupštine prije sastanka 11. februara. Zatim je bio sastanak 11. februara u
20 Banja Luci, Vi ste bili prisutni. Nakon toga, kao što možemo vidjeti, 28.
21 februara održana je sjednica Skupštine na kojoj je usvojen Zakon o unutrašnjim
22 poslovima, u kojem je bila sadržana ova odredba koja je u osnovi u skladu sa
23 jednim elementom Sarajevskog sporazuma, Cutileirovog plana. I onda, 31. marta,
24
25
26
27
28
29
30

1 prema uputstvima gospodina Stanišića, Vi ste poslali dokument kojim se vjerno
2 provodi i koji je vjerni odraz Zakona o unutrašnjim poslovima koji je do tada
3 već bio usvojen. Da li je to pravi slijed događaja?

4 O: Da, gospodine Stewart.

5 P: A Zakon o unutrašnjim poslovima, kao što bi se i očekivalo u
6 postojećem sistemu u to vrijeme, je potpisao gospodin Krajišnik, kao predsjednik
7 Skupštine srpskog naroda Bosne i Hercegovine, jer je takav bio pravilan postupak
8 kod usvajanja bilo kojeg zakona koji usvoji Skupština?

9 O: Da. Sve je potpisivao predsjednik Skupštine, a ukazom proglašavao
10 predsjednik republike.

11 P: Dakle, uloga gospodina Krajišnika u svemu ovome - s obzirom da je on
12 bio predsjednik Skupštine koja je podržala, pozitivno odobrila i usvojila
13 odluku, a kasnije i zakon koji je bio u skladu sa ovim elementom Sarajevskog
14 sporazuma, a Vi ste nakon toga to potpisali - dakle, to je otprilike sve što Vi
15 znate o učešću gospodina Krajišnika u ovom konkretnom pitanju, je li tako?

16 O: Da.

17 P: Ako Vas zamolimo da... Dakle, mogli bismo reći da, zbog položaja
18 Krajišnika kao predsjednika Skupštine, je i svaki poslanik u Skupštini koji je
19 glasao za taj prijedlog zapravo pojedinačno davao istu vrstu podrške kao i
20 gospodin Krajišnik, u kontekstu koji sam sad iznio?

21 O: Da.

22 P: Tokom Vašeg svjedočenja u srijedu, 24. novembra - to se može pronaći
23
24
25
26
27
28
29
30

1 na strani 57 -

2 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ja odustajem od toga da
3 spominjem ovu drugu referencu, zbog toga što iz tehničkih, a ne aritmetičkih
4 razloga to jednostavno ne funkcioniše. Dakle, ja ću jednostavno reći strana 57,
5 a gospodin Tieger će se morati potruditi.

6 P: Postavljeno Vam je pitanje u vezi sa jednim razgovorom, koji nosi
7 broj dokaznog predmeta 424 /?P424/, iako ja mislim da nije neophodno da
8 pogledamo taj dokazni predmet u ovom trenutku, gospodine Mandiću, osim ako se ne
9 zaglavimo negdje. Međutim, Vi ste rekli - naime, u razgovoru je uključeno peto
10 pitanje, dakle, to vidimo na stranici 57 također u transkriptu - Vi ste tamo
11 rekli: "Kao čovjek, ja sam veoma odan i Slobodanu Miloševiću i Radovanu
12 Karadžiću. Sa Karadžićem i Krajišnikom sam započeo rat u Sarajevu, a sada kad
13 ovdje sjedim i gledam šta se događa, vidim u tome opravdanje za to srpsko
14 rukovodstvo Jugoslavije."

15 Ja sam uložio prigovor na to pitanje, ali to nije bitno. Dakle, to je
16 sad jedan citat iz tog razgovora, kad kažete: "S Karadžićem i Krajišnikom sam
17 započeo rat u Sarajevu." E, to je prilično grandiozna tvrdnja ili priznanje;
18 sad, kako ko hoće to karakterizirati, gospodine Mandiću. Postavljeno Vam je
19 nekoliko pitanja u vezi s time. Međutim, bilo s nekim drugim ili bez, da li je
20 to stvarno doslovno ono što ste htjeli reći, to da ste Vi započeli rat u
21 Sarajevu?

22 O: Gospodine Stewart, prvo, i ne sjećam se ja tog intervjua i samo mi je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 djelimično to pokazano, taj dio intervjuja. Da l' je to žuta štampa, odnosno
2 slobodan prenos tih novinara, ili moj intervju autentični, ne mogu da se sjetim
3 uopšte. Ne vjerujem da sam baš tol'ko sebe svrstavao u... u politički eštabilment
4 /sic/ srpskog naroda.

5 P: Mislim da bi možda bilo fer - pošto je riječ o vrlo osjetljivom
6 području - mislim da bi bilo fer da se pred gospodina Mandića stavi taj dokazni
7 predmet 424.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To meni u međuvremenu daje mogućnost,
9 gospodine Tieger, da shvatim prethodni dokument, a to je dokument gospodina
10 Treanor, i ima mnogo pitanja. Primijetio sam da u engleskom prevodu nismo našli
11 ni datum od 28. februara niti datum same publikacije od 23. marta. I, da bih
12 shvatio to svjedočenje, morao bih da imam barem neke dodatne informacije u
13 odnosu na prevod. Jer redoslijed događaja je važan, to se ne može pratiti ako se
14 ima samo engleski prevod.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, mislimo da ono što se desilo
16 je da mi smo kasnije od Tužilaštva dobili novu ili ispravljenu ili unapređenu
17 verziju prevoda, i to nam je bilo od velike koristi, i tu je bila ta informacija
18 i mi smo radili na osnovu toga. I mislim da je to možda prevod /?objašnjenje/,
19 možda bismo trebali da se pobrinemo da ta popravljena verzija dođe do uvažениh
20 sudaca.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I, naravno, u originalu bi se mogli
22 manje-više decifrovati datumi.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Mislim da je to ono što se desilo - mi
2 smo dobili verziju sa više informacija.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, obratite pažnju na to. Ako
4 bismo mogli da pogledamo tu bolju verziju prevoda i da vidimo da li bismo mogli
5 ovu našu da zamijenimo novom verzijom prevoda?

6 G. STEWART: [simultani prevod] Mi imamo ovdje svoju verziju, popraavljenju
7 verziju; prema tome, to nije nikakav problem, da Vam to dostavimo.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako bismo samo mogli to da pogledamo.

9 G. STEWART: [simultani prevod] Da, naravno, časni Sude.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete onda da nastavite, jer moje oči i
11 uši obavljaju različite funkcije.

12 Da, upravo iz ovoga se vide bolje informacije. To je razlika između
13 originalne verzije od gospodina Treanora, u njegovom registratoru, i ove
14 verzije.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, to onda rešava problem.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ako se Tužilaštvo slaže da se prevod
17 zamijeni ovom verzijom; to je verzija u kojoj se nalaze sva zaglavlja koja se
18 mogu naći u *Službenom glasniku*.

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, svakako, časni Sude, i meni je drago
20 da je Vijeće skrenulo našu pažnju na to.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, gospođa tajnica će dostaviti
22 kopiju -

23 G. STEWART: [simultani prevod] Mi možemo sada to da ostavimo kod
24 Tužilaštva, ako je to lakše.

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja sam samo htio da se uverim da je
2 ispravan ERN broj, da ne bi bilo daljih komplikacija.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda Vijeće očekuje da se gospođi
4 tajnici dostavi kopija kojom bi mogla da zameni onda dokument gospodina
5 Treanora.

6 Gospodine Stewart, izvolite nastavite.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

8 P: Sada imate pred sobom kopiju intervjua koji je štampan u magazinu
9 koji se zove *Ekstra*, navodno. Da li imate to pred sobom? A konkretni pasus na
10 koji je skrenuta Vaša pažnja ranije, i sada ćemo to ponovo učiniti, je pod
11 pitanjem: "Kako ste onda Vi lično doživeli politički sukob i prekid odnosa -"

12 G. STEWART: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude.

13 P: To je druga stranica, lijevi stubac, gospodine Mandić, i pitanje
14 glasi: "Kako ste onda Vi lično doživeli politički sukob i prekid odnosa
15 Republike Srpske i Savezne Republike Jugoslavije?" I onda ide Vaš odgovor: "Ja
16 sam kao čovjek vrlo privržen..." i tako dalje. Možda želite da posvetite par
17 trenutaka tome da to pročitate, kako biste osvježili svoje sjećanje?

18 O: Da, pročitao sam.

19 P: Pa, prošlo je nekoliko godina, ali postaviću Vam prvo pitanje. Da li
20 se Vi zaista i sjećate da ste dali ovaj intervju, gospodine Mandić?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne. Ovaj je list, čini mi se, iz Bijeljine, *Ekstra* magacin /sic/,
2 koji ne vjerujem da sada postoji. To je sedmični dnevnik, žuta štampa,
3 takozvana. Jer vidim ovde na početku kaže: "Momčilo Mandić, dugogodišnji
4 istaknuti funkcioner Srpske demokratske stranke," što naravno nije tačno, i još
5 nekih stvari, tako da... da sam ovaj tekst prvi put vidio kod gospodina Tiegera,
6 kad... kad mi je pokazao.

7 P: Gospodine Mandić, ja samo želim da nam bude jasno. Da li Vi
8 sugerirate da su novinar i urednik greškom možda uključili pasus u kojem Vi
9 tvrdite da ste počeli rat u Sarajevu?

10 O: Mislim da nisam ni u tom momentu bio tol'ko ambiciozan da s...sebe
11 stavim u ulogu čovjeka koji je počeo rat u Bosni i Hercegovini. Ne znam na koji
12 način.

13 P: Gospodine Mandiću, što se Vas tiče, mi možemo da isključimo tu
14 logičnu mogućnost da je ovaj članak čista fabrikacija i da uopšte nije bilo
15 takvog intervjua, da je on u cijelosti izmišljen? Vi ne biste sugerisali takvu
16 situaciju, zar ne?

17 O: Vjerujte, gospodine Stewart, ovog teksta, ovog članka se uopšte ne
18 sjećam i prvi put sam ga vidio u životu kad mi je gospodin Tieger dao na uvid
19 ovaj tekst. Očito je da se radi o tekstu u vrijeme kada sam a... bio direktor
20 bir...bioa u Beogradu, a ovo je novina iz Bosne, iz Republike Srpske.

21 P: Ja samo želim da bude jasno da li Vi sugerirate da postoji mogućnost
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da je cijela stvar čista fabrikacija, čista izmišljotina, ili krećemo od stava
2 da Vi barem priznajete da je možda do takvog intervjua došlo, ali da Vaši
3 stavovi nisu odraženi u cijelosti u ovom novinskom članku?

4 O: Gospodine Stewart, ja se ne sjećam ovoga intervjua, ikada da sam ga
5 dao. Jer ovdje su neke nelogičnosti napisane, koje nisu... nisu ni bl... približno
6 istinite, o odnosima mene i Karadžića, mene i Slobodana Miloševića, što je na
7 neki način preveuliča...preuveličalo moj odnos sa njima, odnosno bliskost.
8 Činjenicu da sam član Srpske demokratske stranke istaknuti - očito je da nisam
9 nikada bio član Srpske demokratske stranke - i još neke nelogičnosti ovdje. I ne
10 mogu da se izjasnim uopšte o ovome članku jer ga se ne sjećam.

11 P: Da li izjava kao što je ova, u bilo kakvim okolnostima i u bilo kom
12 trenutku, izjava: "Ja sam počeo rat u Sarajevu", da li je to izjava koju ste Vi
13 mogli ili koju biste ikada dali?

14 O: To ja nikada ne bi' rekao. Više mi liči na neko neuputno hvalisanje.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, samo trenutak. Možda ćemo
16 tokom iskaza ili kasnije rasprave doći do datuma ovog članka. U vrijeme kada se
17 on prvobitno pojavio, trebalo je da bude provjereno, ali bojim se da se ne
18 sjećam da smo kasnije informisani o datumu. Pitam se da li nam bilo ko može
19 pomoći, da li se bilo ko sjeća?

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Koliko se ja sjećam, data nam je
21 informacija o ovom kontekstu, da je on bio u vrijeme kada je gospodin Mandić bio

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Beogradu. Je li to tako?

2 G. STEWART: [simultani prevod] Da, časni Sude, u vezi s tim ja bih se
3 svakako složio s Vama. Ali nismo uspjeli da to dalje suzimo u vremenskom
4 kontekstu. Pri dnu stranice 49, uvaženi sudija je zamolio gospodina Tiegera da
5 dâ dalje detalje što je prije moguće u vezi sa datumom objavljivanja tog
6 magazina *Ekstra*. I, gospodin Tieger je rekao: "Ja ću obavijestiti Vijeće što
7 prije budem mogao." Izvinjavam se ako je kasnije došlo do toga, da li sam ja to
8 jednostavno previdio ili... ne sjećam se gdje je bilo. Ja zaista pozivam da mi se
9 pomogne i ne želim da budem jedini ovdje koji ne zna kad je to bilo.

10 P: Gospodine Mandić... Znam da nije fer da pitam gospodina Mandića, jer je
11 on već rekao da se ne sjeća uopšte tog intervjua.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, da li nam možete dalje
13 pomoći? Meni je skrenuta pažnja da je barem pomenuto nešto što se desilo u
14 septembru 1993. godine, i sugeriše se da je to bilo poslije septembra 1993.

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja ne mogu dati nikakve dodatne
16 informacije, osim onih koje već Vijeće ima, a to je ustvari analiza dokumenta iz
17 konteksta. Koliko sam ja shvatio, kada je taj dokument dobijen, dobijena je
18 kopija na način da se nije dobio datum, tako da ja nisam ustvari u poziciji da
19 procijenim konkretan datum iz kompleta dokumenata koje mi imamo na raspolaganju.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tako da nam ostaje jedino analiza konteksta, to smo radili već i ranije,
2 i upravo ono što je sada uradilo Vijeće. Mi možemo da učestvujemo u takvoj
3 analizi, ali nemamo nikakvih daljnjih informacija na raspolaganju.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, to nije baš svođenje na neki
5 uži vremenski okvir, ali primjećujem da na posljednjoj stranici prevoda na
6 engleskom kaže se: "Kada je riječ o septembru 1993...." i onda se dalje kaže:
7 "Septembarska operacija je organizovana na potpuno drugačiji način, što je možda
8 bilo moguće pomenuti u pet ili deset godina, možda kada je rat završen /kako je
9 prevedeno/."

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, to je upravo ono isto što sam rekao,
11 na stranici 4, gdje se pominju učesnici u operaciji u septembru 1993. godine.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Da. Upravo tu imamo početak i kraj.
13 Dakle, to nije bilo prije septembra 1993., ali nije bilo ni poslije kraja 1995.,
14 kada se rat završio. Dakle, imamo taj jedan period od dvije godine, to nam je
15 okvir.

16 P: Tako da, gospodine Mandić, sugerišem da mi na osnovu Vaših odgovora
17 možemo ustvari da zaključimo da, dakle, u tom periodu nakon septembra 1993., dok
18 je još rat bio u toku, prema tekstu i kontekstu, Vaš iskaz je da Vi niste niti
19 biste ikada dali takvu izjavu, da ste počeli rat u Sarajevu. To je Vaš stav, je
20 li tako?

21 O: Da.

22 P: A iz toga slijedi, na osnovu čiste logike, da Vi nikada ne biste dali
23 takvu izjavu da ste počeli rat u Sarajevu, pa onda prema tome niste niti biste

24

25

26

27

28

29

30

1 dali bilo kakvu izjavu da ste Vi počeli rat u Sarajevu sa gospodinom Karadžićem
2 i gospodinom Krajišnikom, sa obojicom, ili bilo s kim drugim na svijetu?

3 O: Pa m... i...iz dosadašnjeg mog izlaganja i Tužilaštvu i Vama, gospodine
4 Stewart, proizilazi sve ono što se događalo početkom 1992. godine. Nema nikakve
5 logike da sam ja počeo rat ili Karadžić ili... il' da... da sam ja organizovao nešto
6 što bi ličilo na početak rata. Ja sam pokušao prošli put to da objasnim, da je i
7 prije ove depeše, odnosno mog obaveštavanja o stvaranju srpskog MUP-a, došlo u
8 nekoliko navrata i nekoliko mjeseci do oružanih sukoba i incidenata, pa je pre...
9 proisticalo događaj za događajem.

10 P: Ako je potrebno /?Bez zalaženja u te događaje/, da li Vi kažete tim
11 komentaram, gospodine Mandić, da je odluka, iz svega što ste Vi mogli da vidite
12 i čujete u to vrijeme, odluka da se osnuje odvojeni srpski MUP bila opravdana,
13 razumna odluka koju je trebalo donijeti i primijeniti?

14 O: Pa, to proističe iz to... ovoga sastanka u Banja Luci, gdje su pojedini
15 funkcioneri srpske nacionalnosti izlagali probleme funkcionisanja zajedničkog
16 MUP-a, i priliv neograničenog broja rezervnih policajaca muslimanske
17 nacionalnosti u MUP, između ostalog, i pokušavanje ukazati ministra /sic/ Aliji
18 Ize... Aliji Delimustafiću na te probleme. Ovdje se, gospodine Stewart, što se
19 tiče ovoga sastanka u Banja Luci, radi o vrhunskim pol... profesionalcima
20 policajcima koji su bili deset-petnaest i više godina u službi i koji su svi
21 proistekli iz policijske akademije, zajedničke akademije; i oni su prije svega
22 bili policajci i ono što su osjećali i što su mislili da treba da se iznese, oni
23 su to govorili. Govorim o sastanku u Banja Luci.

24 P: Dakle, prema tome, kada ste Vi pominjali "odluku da se osnuje srpski
25
26
27
28
29
30

1 MUP, kojoj je prethodio niz incidenata i sukoba", da li možete da nam pojasnite
2 na koju od odluka - u tom redoslijedu odluka, rezolucija, zakona - na koju
3 odluku tu mislite?

4 O: Odluku Skupštine srpskog naroda da se osnuje srpski MUP, koji je
5 prezentovao i tekst pročitao Nenad Radović, tadašnji zamjenik pomoćnika ministra
6 za kadrove u zajedničkom MUP-u. I govor Miće Stanišića, koji je prenio stanove
7 Ministarskog savjeta, odnosno sa s... proširene sjednice Ministarskog savjeta o
8 stanju bezbjednosti, odnosno stanju u MUP-u i stavovima tog savjeta u pogledu
9 stvaranja srpskog MUP-a.

10 P: Dakle, sukobi i incidenti koje ste Vi pominjali, Vi ste rekli da je
11 toj odluci da se osnuje srpski MUP prethodio niz incidenata i sukoba. Dakle, do
12 njih je došlo svakako u nekom periodu prije 11. februara. To bi bilo krajem
13 1991. ili početkom 1992. godine, je li tako?

14 O: Da.

15 P: Da li biste nam mogli dati ilustraciju okršaja o kojima ste govorili,
16 koje ste imali na umu kao kontekst svega što se dešava?

17 O: Pa, čini mi se da je u to... u februaru mjesecu, ovaj, veliki problem
18 bio angažovanje specijalne jedinice MUP-a koja je išla u etnički čiste prostore
19 s...srpskog naroda i vršili pretres i privođenje ljudi radi oružja, ra... i svih
20 ostalih incidentnih situacija. Radi toga smo u nekol'ko navrata održavali
21 sastanke u Krteljima sa rukovodstvom specijalne jedinice i u jednom momentu smo
22 postigli konsenzus da se ona ne može aktivirati bez saglasnosti sv... tri

23

24

25

26

27

28

29

30

1 rukovodioca različitih nacionalnosti. Sjećam se incidenata u Bileći, u Foči, u
2 naselju Pofalići u Sarajevu, u Starom Gradu, i tako redom.

3 Drugi veliki problem je bio - a što sam istakao u dva-tri navrata -
4 nekontrolisani priliv u policiju, primanje u centrima bezbjednosti po Bosni i
5 Hercegovini neprovjerenih ljudi koji su, što smo naknadno utvrdili provjerom, i
6 kriminalne pro...prošlosti bili, da bi se popunilo... popunio n...nacionalni sastav
7 odnosa policije i s... nacionalnog sastava stanovništva, odnosno naroda u Bosni i
8 Hercegovini, što je bilo vrlo teško i gotovo nemoguće.

9 Naime, da podsjetim, u... na poč... u početku, kada su nacionalne stranke
10 došle na vlast, u MUP-u je bilo 10.000 zaposlenih ljudi, samo u uniformi. Preko
11 7.000 je bilo srpske nacionalnosti, nešto preko 2.000 muslimanske nacionalnosti
12 i vrlo malo hrvatske nacionalnosti. I to je bio problem koje su stranke odmah
13 istakli kao problem i tražile ekspers... ekspresno da se to promijeni.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, htio bih pojašnjenje
15 u vezi s jednim dijelom ovog odgovora jer nisam sasvim shvatio.

16 Gospodine Mandić, rekli ste: "To je bio veliki problem, odrediti
17 specijalnu jedinicu MUP-a koja će otići u etnički čista područja naseljena
18 Srbima." I onda ste rekli: "Oni su okupili ljude." Ko su "oni"? Da li je to ta
19 specijalna jedinica MUP-a, da li je riječ o specijalnoj jedinici MUP-a koja je
20 pohapsila ljude i odvela ih u pritvor?

21 SVEDOK: Ne, gos... časni Sude. Specijalna jedinica j...je jedinica
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 specijalne namjere... namjene. I oni su p... samo po naređenju ministra u to vrijeme
2 mogli da intervenišu u pojedinim segmentima života i bezbjednosti.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Vi sad to objašnjavate, ali ja
4 pokušavam da shvatim ono što ste Vi ranije rekli. Rekli ste: "Mislim da je to
5 bilo u februaru, da smo imali veliki problem da jednu specijalnu jedinicu MUP-a
6 odredimo, koja je otišla u etnički čista područja na kojima su živjeli Srbi." I
7 onda ste rekli: "Oni su hapsili ljude i odvodili ih u pritvor i sumnjali su da
8 oni imaju oružje," i tako dalje. Šta mislite pod tim "oni"?

9 SVEDOK: Znači, specijalna jedinica, koja je bila sastavljena od svih
10 nacionalnosti, jedinstvena specijalna jedinica MUP-a je išla u etnički čista
11 naselja srpskog naroda, gdje su vršili pretrase kuća i tražili oružje i hapsili...
12 I onda je to bio problem politički prema MUP-u.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ja sam samo pitao šta ste mislili
14 pod "oni", a sada sam shvatio iz Vašeg odgovora da ste pod "oni" mislili
15 specijalna jedinica MUP-a koja je odlazila tamo.

16 Zatim ste naveli nekoliko primjera. Rekli ste: "Postigli smo sporazum
17 koji se ne može aktivirati bez odobrenja trojice vođa različitih etničkih
18 skupina. Sjećam se incidenata u Bileći, Foči, u naselju Pofalići u Sarajevu, u
19 Starom Gradu, i tako dalje."

20 Vi ste ranije pomenuli da je upućena specijalna jedinica u čisto srpska
21 naselja. Koliko sam shvatio, ovo se sada ne odnosi na upućivanje te jedinice u
22 čisto srpska naselja ili područja, zar ne?

23 SVEDOK: Da.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, primeri koje ste Vi dali se
25
26
27
28
29
30

1 odnose na područja u kojima je bilo miješano stanovništvo, dakle nisu područja u
2 kojima je bilo čisto srpsko stanovništvo?

3 SVEDOK: Časni Sude, ja sam naveo primjere Pofalića, Bileće, Foče, Starog
4 Grada, gdje su bilo... gdje je bilo etnički čisto stanovništvo srpske
5 nacionalnosti. Posle toga, kada su izbili poli... kada su postali politički
6 problemi na nivou Skupštine, poslanika, stranaka, unutar MUP-a smo odredili tri
7 rukovodioca specijalne jedinice različite nacionalnosti, da se usaglase oko
8 aktiviranja specijalne jedinice, da ne bi došlo do problema koji su prethodili
9 tom dogovoru.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da. Samo sam pokušavao da shvatim.
11 Vi ste rekli da su sva područja koja ste pomenuli, uključujući i Stari Grad i
12 Pofaliće, bila čisto srpska područja. U redu, hvala.

13 Možete nastaviti, gospodine Stewart. Ali, približili smo se 19.00 sati,
14 u svakom slučaju.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Mogu li pomenuti, časni Sude? Gospođa
16 Čmerić je pomenula da pitanje koje je postavio uvaženi sudija, na strani 18 /u
17 engleskom transkriptu: "80"/, kada ste rekli: "Koliko sam shvatio, nije reč o
18 upućivanju u čisto srpska područja više, ili jeste?" I gospođa Čmerić sugerije
19 da je možda izbačeno negativno pitanje /?negacija/ u prevodu i to bi moglo da
20 objasni mnogo toga što je poslije došlo.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, sada je bar jasno da svjedok, kada
22 je govorio o četiri primjera, on je govorio o intervenciji u čisto srpskim
23 područjima.

24 G. STEWART: [simultani prevod] Da, upravo je tako, časni Sude. To se
25 onda sve uklapa.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandić, sada je 19.00h.
2 Završili smo sa radom za danas. Imam još jedno proceduralno pitanje kojim želim
3 da se bavim, ali Vas bih želio da uputim da ni sa kim ne razgovarate o Vašem
4 svjedočenju sve dok ne završite i molimo Vas da se vratite u 14.15h sutra u
5 istoj sudnici. A ne, ne, ne. Napravio sam grešku. Sutra nemamo raspravu. Ili je
6 u pitanju moje doba ili doba dana. Gospodine Mandić, mi sutra ne zasjedamo jer
7 imamo sastanak sudija, plenarnu sjednicu, i nijedno od Vijeća neće raditi sutra.
8 A mi nastavljamo prekosutra u 14.15h, 9. decembra, u ovoj istoj sudnici.

9 Gospođu poslužiteljice, molim Vas, ispratite svjedoka iz sudnice.

10 SVEDOK: Hvala Vam, časni Sude.

11 [Svedok se povlači]

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Htio bih da samo na sekundu pređemo na
13 poluzatvorenu sjednicu, a s obzirom da ćemo onda prekinuti s radom za danas, ovi
14 koji su u prostoru za javnost možda neće osjetiti potrebu da se vrate.

15 [Poluzatvorena sednica]

16 [Status poverljivosti ukinut nalogom

17 Pretresnog veća]

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sada smo na poluzatvorenoj sjednici.
19 Jedno od neriješenih pitanja je zahtjev da se iskaz sa zatvorene sjednice na
20 kojoj je svjedočio Milan Babić i povezani dokazni predmeti koji su pod pečatom,
21 da se ukine da je to zatvoreno. Vijeće je spremno da udovolji tom zahtjevu
22 Obrane, te se na taj način ukida povjerljivost transkripta stranica od 3323 pa
23 do kraja iskaza, kao i svih povezanih dokaza. To će se, međutim, učiniti

24

25

26

27

28

29

30

31

1 formalno tek 31. januara 2005., jer se na taj način omogućava stranama, kao i
2 gospodinu Babiću, da iznesu dalju argumentaciju i objektivne elemente koji bi
3 pokazivali da postoji vjerojatnost za opasnost, te kako bi onda Pretresno vijeće
4 moglo ponovo razmotriti da li je spremno da nastavi s tim koracima koji su do
5 sada doneseni.

6 Vijeće zato moli Tajništvo da ovaj dio transkripta prenese Odjelu za
7 zaštitu žrtava i svjedoka, kao i gospodinu Babiću.

8 Dakle, ovo je ono čime sam se htio pozabaviti na poluzatvorenoj
9 sjednici, možemo sada preći na javnu.

10 [Otvorena sednica]

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ponovo smo na javnoj sjednici. Ako nema
12 drugih proceduralnih pitanja, možemo prekinuti s radom do 9. decembra - znači,
13 prekосуtra - u 14.15h u istoj sudnici.

14 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

15 ... Sednica završena u 19.03h.

16 Nastavak zakazan za četvrtak,

17 09.12.2004., u 14.15h.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30